

HOOFSTUK 5: DIE KLEINGROEP, `N PRIORITEIT BINNE TRANSFORMERENDE GEMEENTES

5.1 INLEIDEND

Gemeenskap (hoofstuk 2) is `n Godgegewenheid, en daarom iets waarsonder die mens van vandag, selfs met sy postmodernistiese neiginge, nie kan klaarkom nie. Die **Transformasie proses** (hoofstuk 3) wat in die kerk regdeur die wêreld plaasvind, is onvermydelik, want dit is reeds aan die gang. Die belangrikheid van die **plaaslike missionêre gemeente** (hoofstuk 4) as doelgedrewe, gebalanseerde, alternatiewe vreemdeling/bywoner beweging is ook duidelik uitgestippel.

Al die bogenoemde spel eintlik maar net een ding uit: **TRANSFORMASIE**.

5.1.1 Transformasie is nie iets nuuts nie

Hierdie transformasie beteken nie noodwendig `n beweging na `n heel nuwe vorm van bediening nie, maar `n terugkeer na `n “ou” vorm van bediening (in nuwe gedaante) wat met die tyd verlore geraak het. Reeds in hoofstuk 3 (paragraaf 3.1.1.1, c) is op die **Tussentydse Era** gewys wat juis `n terugbeweeg na die **Apostoliese Era** is.

Chesterton (soos aangehaal deur Garlington 1999:24) sê:

Conservatism is based upon the idea that if you leave things alone, you leave them as they are. But you do not. If you leave a thing alone, you leave it to a torrent of changes. If you leave a white (fence) post alone, it will soon be a black post. If you particularly

want it to be white, you must always paint it again. Briefly, if you want the old white post, you must have a new white post.

Uit hierdie aanhaling kan die volgende afgelei word:

- Dit wat as tradisie gevier en daarom as belangrik voorgehou word, is gewoonlik iets wat deur die tyd verduister is, sodat die oorspronklike bedoeling nie altyd meer sigbaar is nie. Garlington (1999:24) sê: “The tradition must be repristinated if it is to be worth following.”
- Dit wat baie keer as iets nuuts voorgehou word, is niks anders as tradisie wat gerepristineer is nie, met ander woorde, tradisie wat weer herstel tot die oorspronklike bedoeling of toestand.

In hierdie hoofstuk, waar daar meer klem gelê gaan word op die rol wat die kleingroepbediening kan speel, word daar juis nie op die kleingroepbediening klem gelê asof dit op hierdie stadium nodig is om as iets nuuts voorgehou te word nie. Daarom is die opskrif van hierdie spesifieke paragraaf:

“Transformasie is nie noodwendig iets nuuts” nie.”

Die oortuiging word gehandhaaf - alhoewel die kleingroepbediening as sodanig nie iets nuuts is nie, en daar ook nie `n nuwe model weergegee word in hierdie studie nie - dit belangrik is om die tradisie te repristineer. Dit wat vroeër belangrik en onontbeerlik was vir die kerk van Jesus Christus moet weer tot die oorspronklike bedoeling herstel word.

Die repristinering van die kleingroepbediening is belangrik, want alhoewel die omstandighede waarbinne die mens verkeer, gedurigdeur verander, bly die mens in alle omstandighede tog dieselfde, met dieselfde behoeftes.

5.1.2 Die behoefte na liefde en verhoudings in `n kleingroep verband is ook nie iets nuuts nie

5.1.2.1 Die mens is `n kleingroep wese

Die belangrikheid van kleingroepe word nie net deur die kerk erken nie, maar ook deur die sosiale wetenskappe:

Humans are small group beings. We always have been and we always will be. As John Donne said, `no man is an island, entire of itself. Throughout the history of our species we have lived in small groups.... It is only recently, in the past hundred years or so, that large cities have become the rule rather than the exception (Johnson & Johnson 1994:5).

Die hele dag lank is die mens besig om in verskillende groepe verhoudings te bou. Die mens is gebore in `n groep, lewe die meeste van die tyd in `n groep, ontwikkel in groepe, spandeer tyd met familie en vriende as deel van groepe en ook die ontspannings tyd van die mens word die meeste van die tyd in groepe deurgebring.

Die Johnsons (1994:6) sê dat indien daar iemand in die buitenste ruimte sou leef en hulle die mens op planeet aarde objektief sou bestudeer, “....group membership would probably be the dominant characteristic noted.”

Die mens wat as deel van `n groep gebore is, sal nie die eerste paar jaar, weke, of selfs die eerste paar minute, sonder deelname aan hierdie groepsverbande oorleef nie. Dit is juis binne ons familie en “peer” groepe

....that we are socialized into ways of behaving and thinking, educated, and taught to have certain perspectives on ourselves and the world. Our personal identity is derived from the way in

which we are perceived and treated by other members of our groups. We learn, work, worship, and plan in groups. As humans we have an inherent social nature: Our life is filled with groups from the moment of our birth to the moment of our death (:6).

Hoekom is dit so? Reeds in hoofstuk 2 is daarop gewys dat God gesê het: “Dit is nie goed dat die mens alleen is nie. Ek sal vir hom iemand maak wat hom kan help, sy gelyke” (Genesis 2:18). Dit was nie net die totstandkoming van die huwelik nie, maar ook die totstandkoming van verhoudings en die mens as groepsweise. God kies met ander woorde om die mens as groepsweise te skep. Die sosiale wetenskap, die industrie en die samelewing van vandag besef die onontbeerlikheid van groepe en groepsdinamika. Die kerk erken die feit dat dit deel van die skeppingsdoel van die mens was.

Waarom gee die kerk dan soms so min erkenning aan die geweldig belangrike en onontbeerlike rol wat die kleingroepbediening binne die realisering van God se doel met die kerk en elke plaaslike missionêre gemeente kan speel?

Juis in die situasie waarin die kerk van die Here Jesus Christus hom vandag bevind, kan die vraag gevra word: Watter ander keuse as die benutting van die kleingroep het die leraars van vandag (en eintlik nog altyd), indien ons werklik die lidmate van die gemeentes wil bedien, ondersteun, opbou, motiveer en uitstuur om `n verskil vir Christus in die wêreld te maak?

Imagine a church of three hundred members. If you see all the people you can, spending a hour with five different people every day, that's only twenty-five people a week. There's no way you can tend to all their marriages and job changes and kids and... (Larson 1994:22).

Die gesegde is waar: “Die leraar hoor altyd laaste van die probleem en dan is dit te laat om die huwelik te red of om die ander probleme te hanteer.”

5.1.2.2 Die “kaalvoet” dokter

Die situasie waarin die kerk verkeer, is te vergelyk met die situasie waarin Sjina was onder die heerskappy van Mao. Dit het nodig geraak dat die regering van die dag moes erken dat hulle nie voldoende gesondheidsorg kon bied vir die miljoene mense nie. Die volk het swaar gekry, en die regering het nie die tyd of die geld gehad om genoeg dokters op te lei nie.

Was daar `n alternatief? Die alternatief wat hulle wel daargestel het, was die sogenaamde “kaalvoet” dokter. Hulle het beweer dat hierdie metode daartoe gelei het dat negentig persent van die mense se probleme op hierdie wyse voldoende opgelos is. Die oorblywende tien persent van die probleme is na die hospitale in die stad verwys en sodoende sinvol hanteer.

Was dit die beste manier? Moontlik nie, maar daar was geen ander alternatief nie.

I believe with Paul Tournier that 90 percent of people's problems are best dealt with by fellow strugglers, not psychiatrists, doctors or clergy. Only about ten percent need professional help. So we train people and turn them loose to pastor each other, saying, 'If you hit a real stickler, come to one of the pastoral staff. Otherwise, you're the barefoot doctor' (Larson 1994:23).

5.1.2.3 Die Jetro-beginsel

Die “barefoot doctor” is niks anders as die **Jetro-beginsel** waarvan Carl George in sy boek **Prepare Your Church for the Future** (1991:121 ev) praat nie.

Die belangrike vraag wat Jetro vir Moses gevra het was: “...**Waarom doen jy die volk dit aan** (eie kursivering)? Waarom tree net jy op as regter, en al die

mense moet van die môre af tot die aand toe vir jou staan en wag” (Eksodus 18:14)?

Die **Jetro-beginsel** wat Jetro, die skoonvader van Moses aan hom voorgestel het, het begin by die familie as basis en dan groepe huishoudings van tien onder `n plaaslike leier. Hierdie beginsel het elke groep in staat gestel om konflik hantering en probleem oplossing te doen binne dit wat hanteerbaar was vir die groep.

Die meeste van die probleme kon dus op die eerste vlak hanteer word, en indien nie sou dit na die volgende vlak vir hantering deurgegee word. Hierdie bestuurstelsel het daartoe gelei dat, “...Die belangrike sake is na Moses verwys, en die geringes is deur die leiers verhoor” (Eksodus 18:26).

5.1.2.4 Die leraar alleen is nie die oplossing nie

Juis vanweë die feit dat mense dit weet, deur dit fisies te ervaar dat die leraar nie in staat is om al die verskillende probleme te hanteer nie, word die bogenoemde gesegde dat die leraar die laaste van die probleem hoor, al meer as waar bevestig. Die antwoord lê ook nie daarin dat die leraar meer huisbesoek doen, of sy oor meer op die grond hou sodat hy vinnig al die probleme kan optel nie.

Die oplossing lê in die beweeg na `n kleingroepbediening binne die plaaslike missionêre gemeente waar die sorg vir mekaar aanvaar en toegepas kan word om sodoende `n Bybelse realiteit te wees.

Die grootste behoefte in die moderne samelewing is:

....the development of communities - true communities where the heart of God is home, where the humble and wise learn to shepherd those on the path behind them, where trusting strugglers lock arms with others as together they journey on (Crabb 1997:xvii).

5.1.3 `n Definisie van ware kleingroep gemeenskappe

Indien die grootste behoefte in die moderne samelewing die ontwikkeling is van hierdie **ware gemeenskappe, waar God se hart tuis** is dan is dit sekerlik belangrik om te definieer wat met die term kleingroepe bedoel word.

Kleingroepe is:

Keith Brown se definisie:

A Koinonia Group is a community of persons who are practicing Christlike love toward one another, producing an environment in which it is increasingly safe for people to share their struggles as well as their victories, their sorrows as well as their joys, their doubts as well as their convictions, without fear of condemnation, criticism, receiving too much advice, or experiencing a breach of confidence (Brown soos aangehaal in *The Church in Ministry Through Small Groups* 1996:115).

Roberta Hestenes se definisie:

A Christian small group is an intentional face-to-face gathering of 3 to 12 people on a regular time schedule with the common purpose of discovering and growing in the possibilities of the abundant life in Christ (Hestenes soos aangehaal in *The Church in Ministry Through Small Groups* 1996:116).

Gareth Icenogle se definisie:

The small group is a face-to-face gathering of a few (three to twenty) persons to be, to share and to act for the betterment of one

another and the wider good of others (Icenogle 1994:14).

Vir die doel van hierdie studie, en met die bogenoemde drie definisies ingedagte, maar ook die hele studie, word die volgende definisie vir 'n kleingroep en die dan ook die kleingroepbediening weergegee:

Die Kleingroep is:

'n Doelbewuste byeenbring van 3-12 individue op 'n gereelde grondslag met die doel om:

- mekaar effektief toe te rus en te bemagtig tot groei in Christus gelykvormigheid (om soos Jesus te wees) met die volgende gevolge:
 - omgee (koinonia) word gedeel en ervaar;
 - gesonde verhoudings word met mekaar en nog-nie-gelowige vriende en kennisse gebou;
 - God word hier aanbid;
 - mense groei tot geestelike volwassenheid;
 - groeplede dien mekaar en as groep die gemeente, gemeenskap en wyer wêreld;
 - groeplede word aangemoedig tot diens en sending (om wêreld Christene) te wees.
- In dit alles bly die kleingroep deel van die funksionering van 'n Bybelse, doelgedrewe, missionêre gemeenskap van gelowiges (soos reeds in hoofstuk 4 bespreek is).

Kernpunte wat aangespreek word vanuit die bogenoemde definisie:

5.1.3.1 'n Doelbewuste byeenbring op 'n gereelde grondslag

Agter die hele bestaan van 'n gebalanseerde kleingroepbediening binne 'n plaaslike gemeente moet daar 'n doelbewuste strategiese poging wees om dit te realiseer. Die hele kleingroepbediening is nie iets wat net sommer sal ontstaan nie, maar moet deeglik beplan, geïmplementeer en bestuur word.

Die groep moet ten minste een maal 'n week, elke tweede week of een maal 'n maand byeenkom. Elke groep behoort self oor die gereeldheid van sy

samekoms te besluit. Dit is egter belangrik dat groeplede sal weet dat vir die ervaring van koinonia dit belangrik is om meer gereeld bymekaar te kom. Die gejaagde lewe van vandag maak nie altyd ruimte vir gereelde byeenkomste nie. Die ideaal behoort te wees om ten minste elke tweede week te vergader.

Koinonia en daarmee saam die bou van verhoudinge binne die gemeente gebeur nie net vanself nie, maar word juis moontlik gemaak wanneer daarvoor doelgerig beplan en ruimte geskep word.

5.1.3.2 Van aangesig-tot-aangesig

Geskep vir die realisering van interpersoonlike verhoudings.

5.1.3.3 Drie tot twaalf mense

Dit is die minimum, maar ook maksimum getal persone wat daar in elke groep behoort te wees. Indien die groep groter raak, behoort dit te verdeel.

5.1.3.4 'n Gemeenskaplike doel

Die groep behoort self te besluit wat hulle rede vir bestaan as groep is. Hulle moet begelei word om dit te doen binne die vyf doelwitte wat daar vir elke groep is.

5.1.3.5 Die sleutel elemente van kerkwees moet hier na vore kom

Die elemente is “aanbidding, evangelisasie, koinonia, leer/dissipelskap en diens”.

5.1.3.6 Hierdie groep is deel van die groter doel van plaaslike gemeentewees in totaliteit

Die kleingroepbediening kan nie as `n aparte bediening, eenkant op sy eie voortbestaan nie. Die kleingroepbediening is juis daar om die oorhoofse behoefte na koinonia wat daar in elke gemeente bestaan aan te vul. Die bediening moet juis ook daartoe aanleiding gee dat die groot prentjie wat daar in die gemeente is, bevorder word en ook beter gerealiseer word.

5.1.3.7 Christus-gelykvormigheid is die eindproduk (om soos Jesus te wees)

Groepede is juis vir mekaar beskikbaar, kontraktueel verbind, om mekaar aan te moedig en te bemagtig om soos Jesus te wees.

Om die bogenoemde definisie van wat `n kleingroep is in `n gemeente met `n visie van `n gebalanseerde kleingroepbediening te realiseer, is `n denkverskuiwing in die plaaslike gemeente onontbeerlik.

5.2 DIE VERSKUIWING VAN 'N TRADISIONELE GEMEENTE NA 'N KLEINGROEP GEMEENTE

Die definisie wat in die vorige paragraaf bespreek is, vereis 'n radikale klemverskuiwing. Dit is radikaal aangesien dit van 'n gemeente vra (indien die definisie as belangrik beskou word), om van 'n **Tradisionele kerk** te beweeg na 'n **Oorgangskerk** na 'n **Transformerendekerk**.

Kleingroepe het nie altyd dieselfde betekenis waarde in alle kerke en gemeentes nie. Daar is gemeentes wat die kleingroep as onlosmaaklik deel sien van hulle definisie van kerkwees. Ander beskou dit as een van die verskillende moontlikhede van die bestaande programme van die gemeente. McBride (1995:46) klassifiseer kerke/gemeentes op grond van hulle kleingroep oriëntasie. Die volgende word aangedui:

5.2.1 Tradisionele Kerk

Die tradisionele kerk het 'n konvensionele uitkyk op die kleingroepbediening. Hierdie is gewoonlik ouer gevestigde gemeentes, deel van die "hoofstroom" kerke, met 'n ryke tradisie en erfenis, "...they maintain a programmatic 'canon' just as fixed and unchanging as the biblical canon" (McBride 1995:45).

Kleingroepe, wanneer dit wel in die mengsel van programme ingesluit word, is nie sentraal en onlosmaaklik deel van die kerk se identiteit of funksie nie. Dit is gewoonlik wyksbyeenkomste wat deur 'n ouderling, of selfs in baie gevalle die leraar gelei moet word.

Hierdie groepe word gewoonlik geografies saamgestel, en lidmate is verplig om by hierdie geografiese groepe in te skakel. Dit gebeur wel dat vroue, veral waar

daar vroue Bybelstudie groepe is, baie meer getrou inskakel in die groepe van die tradisionele kerk.

Daar sal op sy beste ongeveer tien tot vyftien persent van die lidmate betrokke wees, want daar word nie regtig vir lidmate gesê dat hulle bywoning by hierdie groepe belangrik is vir hulle eie geestelike groei nie. Daar word ook geen poging aangewend om kleingroepe deel van die kerk se essensiële identiteit te maak nie. Dit is maar een van die baie programme wat aangebied word. Die senior leierskap neem ook nie vanselfsprekend deel aan die kleingroepbediening nie en hulle is ook nie noodwendig hart en siel daaraan toegewyd nie.

5.2.2 Oorgangs kerk/gemeente

Die **Oorgangskerk/gemeente** se karaktertrekke en bedienings-filosofie stem baie ooreen met die program-gebaseerde bediening van die tradisionele kerk. Die grootste verskil tussen die twee is die verskil in siening ten opsigte van die kleingroepbediening.

Kerke in hierdie kategorie “...embrace groups as a vital , integral part of how they view an operate their church” (McBride 1995:46). Dit is kerke met kleingroepe as `n onlosmaaklike deel van hulle bediening, maar dit word nie noodwendig van lidmate vereis om deel van `n kleingroep te wees nie.

Tog word lidmate sterk en positief aangemoedig om deel van die kleingroepbediening van die kerk te wees. Daar is ook sterk ondersteuning vir die kleingroepbediening vanaf die senior leierskap in die kerk. Hulle promoveer die bediening en neem ook aktief daaraan deel.

5.2.3 Transformerende kerk/gemeente

Die **Transformerende kerk/gemeente** is radikaal en rewolusionêr anders in vergelyking met die “hoofstroom” en “tradisionele” kerke van vandag, maar nie radikaal en rewolusionêr in vergelyking met Bybelse standaarde nie.

Kleingroepe is nie maar net deel van die kerk se bediening nie; kleingroepe **is** die kerk. Niks in die kerke gebeur sonder dat kleingroepe `n rol speel nie. “In fact, group membership equates to church membership, not the other way round” (McBride 1995:46).

Indien iemand byvoorbeeld `n lidmaat van die Willow Creek Community Church in Chicago wil word, kan dit nie anders geskied as deur eers deel van `n kleingroep van die gemeente te word nie. Die lidmaatskap voorbereiding geskied dan ook deur die kleingroep waarvan iemand lid is. Dit is die kleingroep wat uiteindelik die aanbeveling maak dat iemand as lidmaat van die gemeente aanvaar word.

Juis wanneer die lidmaat die viering van sy lidmaatskap in die openbaar in die gemeente beleef, en aan die res van die gemeente voorgestel word, is hulle, “...with their small groups present...” (Willow Creek Community Church 1995:9).

“Willow Creek Community Church” is `n uitstekende voorbeeld van `n gemeente wat **Transformerende kerk/gemeente** is, waar die kleingroep eintlik niks anders as die kerk is nie. Alles wat daar gebeur, al die bedieninge, word as deel van kleingroepe uitgevoer.

Moreletapark-gemeente van die NG Kerk het ook die volgende vereiste:
“Betrokkenheid by `n Moreletapark-omgeegroep is daarom as voorvereiste

gestel vir iemand wat buite die gemeente grense woon en lidmaat van die gemeente wil word” (Van der Spuy 1998:46).

Om die belangrikheid van die kleingroepbediening binne die plaaslike missionêre gemeente raak te sien, en die noodsaaklikheid te motiveer om `n Transformerende kerk (die kerk wat bestaan as kleingroep) te word, is dit verder nodig om te beseef wat die voordele en waardes van `n kleingroepbediening vir die plaaslike gemeente is.

5.3 DIE VOORDELE EN WAARDES VAN DIE KLEINGROEPBEDIENING

`n Groot gevaar is dat die kleingroepbediening maar net as nog `n program binne die plaaslike gemeente gesien word. Wanneer dit gebeur, sal die kleingroepbediening nie die maksimale potensiaal bereik waartoe dit in staat is nie.

Gemeentes word soms gestoomroller met die belangrikheid van `n kleingroepbediening. Die fokus val dan op die tegniek, die hoe van implementering, en die resultate van kleingroepe. Dit is nie `n oproep terug na hoe God die mens oorspronklik geskep het nie, naamlik om ***in gemeenskap te lewe***.

Die Voordele en Waardes van `n kleingroepbediening binne `n plaaslike Missionêre Gemeente moet opnuut “gerepristineer” word. Juis dan sal Christelike gemeenskap, soos gerealiseer in die kleingroepbediening, beleef en raakgesien word as deel van die ***ware karakter*** van God Drie-Enig.

Dit word juis gedoen deur die volgende voordele en waardes voor te hou:

5.3.1 `n Kleingroep voorsien die ideale omgewing vir optimale lewensverandering

Betekenisvolle verhoudings (insluitende een-tot-een) vind die beste plaas in die konteks van `n kleingroep. Die begeerte en doel om mense met mekaar in klein groepe te verbind behoort nie opsioneel in die bediening van die plaaslike gemeente te wees nie - dit is die kerk in die kleinste vorm. Lidmate kan sonder die kleingroepbediening, al woon hulle by al die ander geleenthede wat die gemeente bied, nie regtig deelneem aan gemeentewees nie. Hulle is op papier wel lidmate, maar papier lidmate ervaar nie gemeenskap met ander gelowiges nie.

`n Kleingroep van gelowiges wat mekaar met God se liefde liefhet, sal die lewe ervaar op die vlak wat Christus belowe het. Hierdie liefde sal hulle radikaal verander en aan hulle Sy krag demonstreer. `n Groep wat nie vorder tot geestelike volwassenheid nie, kan wel `n groep Christene wees, maar ***is nie `n suksesvolle kleingroep nie.***

Gemeentes wat nie `n kleingroepbediening as deel van hulle struktuur het nie, ***kan in die algemeen nie optimale lewensverandering daarstel*** vir mense wat op soek is na groei- en bedienings moontlikhede nie (Donahue 1996:23)

Die verbintenis met die Here Jesus was lewensveranderend in Sy kleingroep. Hy was daar en Hy was saam. Waarom moet die kerk dan probeer om innoverend te wees indien die kleingroep vir sy Meester genoegsaam was? "Jesus did it, why innovate" (outeur onbekend).

5.3.2 Die kleingroepbediening is gevestig op outentieke verhoudings

Verhoudings ontstaan slegs waar daar twee of meer persone saam is, en waar daar dus kommunikasie is. Die lidmaat wat Sondag na Sondag in die erediens sit, kan mank gaan aan enige verhoudings in die gemeente. Dit kan soms hoogstens `n “goeie môre” en weer “totsiens” wees met `n paar woorde wat tussendeur gewissel word.

Erediensgangers stap Sondag vir Sondag onbevredig uit die erediens. Hulle het met `n verwagting na die samekoms van die gemeente opgekom met die hoop dat iewers `n oplossing vir hulle probleme sal wees. Elkeen wat in die erediens sit, is daar met `n bepaalde verwagting. Die een ervaar vreugde, want hy/sy kind presteer, of het een of ander prestasie behaal. `n Ander een ervaar pyn en seer en stukkendheid waarvoor daar baie verskillende redes kan wees. Die een worstel dalk met pornografie verslawing of `n buite egtelike verhouding. Die ander een weer se huwelik is op die rotse. Nog een ervaar geweldige spanning oor die probleem kinders waarmee sy worstel, en sy het niemand om haar by te staan nie, want haar man is so besig om sy eie stukkie koninkryk op aarde te bou dat hy nie in staat is om sy vrou emosioneel te ondersteun nie.

Die kleingroep is egter **die plek** waar outentieke verhoudings ontwikkel, gebou en ervaar word. Hierdie verhoudings word gebou op die genade van God wat die gelowige in Jesus Christus beleef, en daarom ook wil betoon teenoor andere. Hierdie genade is moeilik om in groter groepe soos die erediens uit te leef en te toon, want die erediens as groot groep is nie ingerig om verhoudings te bou nie.

Outentieke verhoudings vra ook tyd en `n **intieme vertrouensatmosfeer**. Dit kan in `n kleiner groep. `n Intieme vertrouensatmosfeer is natuurlik ook nie iets wat vanself ontstaan nie, maar wat doelbewus ontwikkel moet word.

Outentieke verhoudings word gebou wanneer **mense mekaar leer ken** en iets van hulleself, hul pyn, vreugdes, worstelinge en begeertes vir die lewe met mekaar begin deel onder leiding van en deur middel van die fasilitering van `n toegeruste groepleier.

Outentieke verhoudings ontstaan wanneer **mense ontdek dat hulle in Christus onvoorwaardelik vergewe** is en daarom nie nodig het om te presteer om aanvaar te word nie. Dan word ontdek dat die “ander persoon” ook onvoorwaardelik God se liefde in sy/haar lewe ervaar. Hierdie liefde van God word juis ervaar wanneer ek die keuse maak om onvoorwaardelik lief te hê, want God, wat onvoorwaardelik liefhet, wil hê dat mense mekaar moet liefhê, sodat die ander sal weet van en God se liefde beleef.

Outentieke verhoudings beteken nie **perfekte verhoudings** nie. Dit is juis verhoudings waar daar erken kan word “ek het fouteer, ek het gesondig, ek kon dit anders gedoen het” (Jak 5:16). So `n erkenning het natuurlik altyd die risiko van verwerping, want,

Sin is the failure and destruction of human community. Sin is the disability of human beings to connect with each other. Sin is the inability of humanity to enter into community with the God of community. Sin is the poverty of relationship we experience when we try to become intimate with another person. Sin is the brokenness of community between God and humanity. Small groups are trapped in the “paradox” of hunger for intimacy (“it’s not good to be alone”) and fear of intimacy (“they sewed fig leaves to cover themselves”) (Icenogle 1994:27).

Juis die sondeval maak perfekte verhoudings onmoontlik, maar deur outentieke verhoudings word daarna gestrewe om “mekaar te aanvaar soos Christus hulle aanvaar het.”

5.3.3 Die kleingroep is die plek waar die Waarheid die lewe ontmoet

In die gesekulariseerde samelewing van vandag het dit die spreekwoord geword: “You’re okay, I’m okay.” Waarom verander? Die beginsel hieragter is dat die mens die reg het om te doen wat hy/sy dink reg is, ongeag wat die norm is. Eintlik verdwyn alle norme en waardes en word dit deur die mens in sy situasie self gevorm.

Die kerklidmaat word ook deur die samelewing en die algemene aanvaarbare kultuur gevorm - dalk net meer onbewustelik as die persoon wat voluit vir die wêreld lewe. Alhoewel die Woord iemand aanspreek, gaan dit in die groot groep maklik by die luisteraar verby. Daar is nie altyd voldoende wedersydse kontrole (accountability) aanwesig nie.

Die kleingroep se waarde lê verder daarin dat dit juis die plek is waar die **Waarheid die lewe** ontmoet. Kleingroepe moet Woord-gerig wees en die Woord is die Waarheid. Die Waarheid moet juis aan die lig gebring word in die individu se lewe deur mede-gelowiges wat saam op reis is. Die Waarheid het nodig om by geleentheid duidelik te spreek deur vir iemand te sê: “Jy het in hierdie situasie nodig om te verander.”

Hierdie Waarheid kan ook in `n huisbesoek situasie aangehoor word, maar die resultate is gewoonlik heeltemal anders. Die verskil tussen huisbesoek en die situasie in die kleingroep is duidelik:

- In die kleingroep het groeplede mekaar al oor `n tydperk leer ken deur almeer van hulleself te openbaar.
- In `n kleingroep het die lede juis deur hulle groepsverbintenis mekaar ook die reg gegee om mekaar op grond van hulle verstaan van die Waarheid aan te spreek, indien een van die groeplede se lewe nie is wat dit behoort te wees nie.
- Groeplede is juis vanweë hulle onderlinge verbintenis meer eerlik met

mekaar as in `n huisbesoek situasie en kan mekaar daarom ook mede aanspreeklik hou vir dit wat bespreek is.

5.3.4 Die kleingroep is `n Matteus 18 koinonia

Een van die vrae wat altyd tydens visitasie by gemeentes deur die Ring aan kerkraade gevra word is: “Realiseer die onderlinge tug in hierdie gemeente?” en “Hoeveel tuggingevalle is daar in die afgelope jaar aangemeld?”

Watter leraar en kerkraad vrees nie tog in `n mate hierdie vrae nie, want wie is regtig besig om tug volgens die kerkorde toe te pas?

Indien die tug nie toegepas word nie, dan is die gemeente volgens Artikel 29 van die Nederlandse Geloofsbelydenis, nie ware kerk nie. Die kenmerke van die ware kerk is: “...wanneer die kerk die evangelie suiwer preek, die sakramente suiwer bedien soos Christus dit ingestel het en die kerklike tug gebruik om sondes te straf” (Die Kerkboek 1988:175).

Volgens hierdie standaard, en die Reglement van die Tug in die onderskeie Kerkordes van die Sinodes, is die meerderheid van gemeentes in die NG Kerk dus nie ware kerk nie.

Is die uitvoering van die tug soos wat dit in die Tugreglement van die NG Kerk weergegee word en soos wat gemeentes dan veronderstel is om toe te pas, in lyn met dit wat die Bybel, veral dan deur middel van Jesus se woorde in Matteus 18, oor die tug verstaan?

Tug is **een van die ware kenmerke** van die kerk van die Here Jesus Christus, `n onlosmaaklike deel daarvan, en dit moet ononderhandelbaar verkondig en voorgehou word. Die probleem lê nie by tug as sodanig nie, maar by die kerk se verstaan van die toepassing van die tug.

Die stelling word hier gemaak dat die kleingroep die plek is wat bekend behoort te staan as *ˆn Matteus 18 koinonia* wat in noue kontak met mekaar lewe en in ˆn besondere verhouding tot mekaar staan. Die Matteus 18 koinonia het dan die verantwoordelikheid om onderlinge tug toe te pas.

Paulus sluit hierby aan wanneer hy sê:

Broers, as iemand in die een of ander sonde val, moet julle wat julle deur die Gees laat lei, so iemand in ˆn gees van sagmoedigheid reghelp. En pas op: jy kan self ook in versoeking kom. Dra mekaar se laste, en gee op dié manier uitvoering aan die wet van Christus (Galasiërs 6:1,2).

Tug staan of val natuurlik in die mate waarin dit plaasvind in ˆn liefdevolle, omgee verhouding. Indien dit ˆn oppervlakkige verhouding is, sal dit onmoontlik wees vir iemand om na aan die hart van ˆn persoon te kom wat in een of ander sonde geval het, veral in ˆn tug situasie.

Groeplede moet met hulle betrokkenheid bymekaar die reg verdien om mekaar, indien nodig, te tug. Tug as sodanig is baie meer omvattend as sensuur wat weerhouding van die sakramente en lidmaat voorregte is.

John Powell (1969:50-62) noem die volgende vlakke van interpersoonlike kommunikasie wat tog juis ˆn invloed het op die tugproses:

Vlak 1: Cliché Kommunikasie - Dit verteenwoordig die laagste vlak van gewilligheid om te kommunikeer en iets van onself met ander te deel. Dit vra nie ˆn in diepte reaksie van iemand anders nie, amper net ˆn versekering dat die ander persoon daar teenwoordig is.

Vlak 2 - Weergee van die Feite - Dié vlak vereis nie veel self-openbaring nie. Al wat weergegee word is feite sonder 'n persoonlike refleksie.

Vlak 3 - Deel van my idees en opinies - Hierdie vlak verteenwoordig iets meer van my unieke self. Ek is die enigste een met hierdie spesifieke idees en opinies. Dit hou 'n groter risiko in, want dit vra meer van myself, wat kan lei tot makliker verwerping, veral indien iemand nie met my idees en opinies saamstem nie. Baie kommunikasie eindig hier en gaan nooit verder nie en dit veroorsaak ook geweldig baie konflik.

Vlak 4 - Mededeling van my gevoelens, waardes en emosies - Hierdie vlak verteenwoordig iets meer van my persoonlike self. Ek deel nou iets meer van my verborge self. Hier hoor die ontvanger iets dieper as die oppervlakte, iets van dit wat agter die masker van menswees aangaan.

Vlak 5 - Skuldbelydenis: Hierdie vlak verteenwoordig die diepste van alle kommunikasie. Hier deel ek gevoelens en ervaringe wat ek dalk nooit met iemand anders sal deel nie. Hierdie kan dinge wees wat ek amper nie eers vir myself sê nie. Ek is selfs amper te bang om dit met God te deel. Dit is diep wonde wat dalk met die tyd as deel van my lewe ontstaan het.

Here is where my childhood damages are hidden or repressed.
Here is the stuff I share only when there is a gracious,
compassionate and merciful listener facing me. Here is my most
intimate self released only when I am in the face of a loving,
forgiving, and compassionate person (Icenogle 1994:77).

Die kerk van die Here Jesus Christus moet beseft dat wanneer daar van tug sprake is dat die persoon/e wat daarby betrokke is iets van hulle self op 'n baie persoonlike vlak moet weergee. Die sonde is dalk net die simptome van iets diep binne waarmee die persoon/e nog nie eers met die **self** eerlik was nie.

Die tug, soos wat dit in die Kerkorde voorgestel word, vorm deel van `n vlak van kommunikasie waar daar nie altyd `n diepe vertrouensverhouding met `n persoon bestaan nie. Die persoon kommunikeer dan nie dit wat regtig nodig is soos in “konfessionele mededeling” nie. Die persoon sal eerder veg of vlug, maar nie sy hart oopmaak nie.

Die toepassing van die tug in `n onpersoonlike situasie soos `n kerkraadsvergadering wat die saak moet hanteer is dus nie moontlik nie. Die kleingroep is:

- die plek waar outentieke verhoudings ontwikkel is;
- die plek waar die Waarheid die lewe ontmoet en ook;
- die beste plek om die tug toe te pas.

Die kleingroep is veronderstel om `n Matteus 18 Koinonia te wees, want sonder tug kan selfs Christene nie deur die lewe gaan nie, want dit is deel van die lewe wat deur God daargestel is. In `n kleingroep, waar daar oop en eerlike verhoudinge gehandhaaf word, en waar daar `n groepsverbintenis tot omgee en eerlikheid is, is daar ruimte om op `n dieper wyse te kommunikeer en op so `n wyse konflik, maar ook onderlinge tug te hanteer.

Die kleingroep bly deel van die bediening van die plaaslike gemeente. Dit val daarom nog steeds onder die opsig en toesig van die plaaslike kerkraad, waar die saak van onderlinge tug saam as kerkraad en kleingroepe verder hanteer kan word. Daar moet dus nog altyd `n sisteem wees wanneer die groep nie die situasie sinvol alleen kan hanteer nie.

Die vraag is nie of daar iets soos tug en daarom ook positiewe konflik gaan wees nie, die vraag is eerder, wanneer? Hierdie element behoort duidelik in elke kleingroepbediening aangespreek en geïmplementeer te word.

5.3.5 Die kleingroep is die plek waar “herderskap” hanteer behoort te word

In die herder-kudde model waarin die NG Kerk oor die jare heen gewoon geraak het, is die leraar primêr verantwoordelik vir die pastorale versorging van die lidmate. Hierdie eise saam met al die ander word dan ook duidelik omskrywe in die Kerkorde Artikel 9: “...die doen van **behoorlike huisbesoek** en behartiging van **die herderlike sorg** (eie kursivering) van die gemeente” (Die Kerkboek 1988:123). Die leraar is die een wat die besoeke moet bring en wat in die eerste geval verantwoordelik is vir die herderlike sorg in die gemeente volgens die voorbeeld van Christus die Groot en Eerste Herder.

Een van die eerste klagtes wat in `n gemeente geopper word, is die feit dat die leraar nie genoegsame huisbesoek doen nie. Dit word gewoonlik verstaan so wyd as die besoek van siekes, nuwe intrekkers, oues van dae, probleem gevalle en selfs ook doen van evangelisasie deur middel van besoeke. Die leraar word “gehuur” om die bediening van omgee deur herderskap in die gemeente te behartig. Hy is verantwoordelik vir die werk en moet aan die gemeente “rapporteer” of hy suksesvol is of nie in die uitvoering van die bediening.

Is dit realisties dat een persoon die verantwoordelikheid tot herderskap aanvaar van tweehonderd (kan minder of selfs meer wees) besoekpunte?

`n Gevaarlike alternatief is om te sê dat die leraar, indien die kleingroepbediening geïmplementeer word, geen huisbesoek meer gaan doen nie. Sodanige besluit lei gewoonlik tot spanning tussen die “oue” en die “nuwe” wat geheel en al onnodig is.

Die **alternatief** is daarin geleë dat die leraar vir die eerste jaar van die kleingroepbediening twintig persent van sy huisbesoek tyd afstaan aan die

opleiding van leiers en aan die implementering van die kleingroepbediening. Indien die kleingroepbediening die volgende jaar uitbrei, kan die leraar die tyd wat daaraan spandeer word, vermeerder en huisbesoek tyd verminder. Die behoefte aan huisbesoek sal al hoe meer verminder namate daar `n sinvolle kleingroepbediening in plek kom, maar dit gebeur nie oornag nie.

Donahue (1998:3) noem dat hulle by Carl George geleer het dat een persoon se “span of care” nie te groot moet wees nie. Hy gaan verder om te sê:

That **has revolutionized** (eie kursivering) the way Willow Creek does ministry! Everyone is cared for, and no one cares for more than 10 people. That basic principle starts with Bill Hybels and the management team, the elders and the board of directors, and works its way down through the entire church. It has **allowed us to shepherd and develop people in healthy pro-active ways** (eie kursivering) instead of just doing ‘damage control’ because we had too many people to worry about or to try to keep up with.

Die kleingroep is die plek waar “**herderskap**” hanteer behoort te word. Die versorging van die “kudde” is nodig, maar is dit nodig, sinvol en verantwoordelik indien daar net een herder verantwoordelik vir die kudde is, terwyl die kudde groot en onhanteerbaar begin raak? Is dit nie juis die rede waarom sommige in die kudde so afvallig raak en verstrooi raak in die proses nie, want dit is onmoontlik vir een herder om sy oog oor die hele groot kudde te hou?

Met een besoek per jaar is dit nie moontlik om iemand in diepte te leer ken nie. Die leraar se program wat uit meer as net huisbesoek bestaan, maak dit ook in vandag se lewe onmoontlik om genoeg tyd aan huisbesoek en die pastorale versorging van lidmate in die gemeente af te staan.

Daar is `n alternatief wat nagevolg kan word en dit is die kleingroepbediening binne `n gebalanseerde gemeente. Die kleingroep is die beste toegerus om verantwoordelikheid ten opsigte van herderskap en omgee te aanvaar. Binne

die kleingroepbediening is dit moontlik om op `n baie meer persoonlike en intieme manier met mekaar kontak te maak.

Die evangelie is `n persoonlike boodskap van God. Hy het in Sy Seun Jesus Christus mens geword en onder die mense kom woon. Hy het die stofpaaie van die aarde bewandel en by mense op `n persoonlike vlak betrokke geraak. Indien Sy lewe op aarde bestudeer word, dan word dit duidelik dat Hy baie meer tyd met die kleingroep, Sy dissipels, spandeer het as met die groot groep mense. Sy keuse van bediening was om by mense betrokke te wees, en netso wil Hy deur mense ander bereik.

Alhoewel groot evangelisasie byeenkomste soos die van Billy Graham en ander groot getalle mense bereik, word dit oor en oor bewys dat een op een besoeke en kleingroepe die “beste” resultate lewer wanneer dit by evangelisasie kom.

Dirkie van der Spuy (1998:42) toon aan: “Baie predikante met die tradisionele opvatting dat die leraar die enigste herder is van wie almal in die gemeente afhanklik is, beland dikwels in die krisis van uitbranding. Die gevolg is dat hulle op die ou end faal in hulle roeping in die koninkryksdiens van God.”

Die navorser het self al by tye na huisbesoek oorweldig geraak vanweë die nood van mense wat tydens huisbesoeke aan die lig gekom het. Dit lei jou natuurlik tot gebed, maar ook tot die besef dat daar `n alternatief moet wees, iets beter, iets wat die geestelike versorging van die gemeente sinvol en tot eer van God kan hanteer.

Die alternatief is op die tafel en is oop vir bespreking en verbetering, maar nie vir vervanging nie, want dit is iets wat in **die hart van God gebore is**.

As iemand siek is of `n krisis beleef, staan die omgegroepleier daardie persoon by. Waar daar hartseer en probleme is, betrek die omgegroepleier die hele groep om die betrokkenes te ondersteun en te begelei. Slegs waar die omgegroepleier voel

dat `n bepaalde behoefte nie toereikend vanuit sy omgegroepe hanteer kan word nie, word die leraar betrek (Van der Spuy 1998:43).

In plaas van een of dalk twee persone is daar nou `n hele groep betrokke om die nood te help hanteer en verlig. Dit maak `n verskil!

5.3.6 Die kleingroep is die plek waar gawes ontdek, bevestig en uitgeleef word

Die NG Kerk het in sy bediening nie baie van die persoonlike gawes van sy lidmate gemaak nie. Soms was dit weens `n gebrek aan `n kursus rondom die ontdekking van iemand se gawes, maar aan die ander kant ook as `n oorreaksie teenoor sekere groeperings wie se siening van die gawes van die Gees radikaal verskil het met dié van die NG Kerk se eie Gereformeerde tradisie.

Verskillende groeperings het vervulling met die Heilige Gees as `n “second blessing” verstaan en die teken daarvan “spreek in tale” of ander buitengewone gawes. Daar is dan ook te veel aandag aan die “....meer opspraakwekkende *charismata* (gawes) gegee (tongespraak en genesing byvoorbeeld), soveel so dat sommige hierdie hele lering van die Skrif vermy.... tot groot verarming van jouself en die kerk” (Kritzinger 1979:169).

In die Gereformeerde tradisie is die “streepteologie” in sommige gevalle dan gehandhaaf. Dit het daartoe gelei dat gesê is hierdie buitengewone gawes soos onder andere “spreek in tale” het opgehou nadat die Woord van die Here in sy finale geskrewe vorm tot stand gekom het.

Die herder-kudde model het natuurlik ook `n bydrae gelewer tot die verskraalde siening oor die gawes. In die herder-kudde model was die klem, dalk onbewustelik

in baie gevalle, dat die herder die een is met die gawes. In sommige gemeentes het dit daartoe gelei dat daar nie eers Bybelstudie groepe toegelaat is, indien die leraar dit nie gelei het nie, want dit kon tot allerlei kettery aanleiding gegee het. So is geglo.

Dit alles het gelei tot `n verskraling van die verstaan van gawes van die Gees soos wat die Woord dit wil deurgee. Die Woord bely net: “Maar al hierdie dinge is die werk van een en dieselfde Gees, wat aan elkeen afsonderlik `n gawe uitdeel soos Hy wil” (1 Korintiërs 12:11).

In die afgelope jare, met die klemverskuiwing vanaf die herder-kudde model na die liggaamsmodel, het dit daartoe gelei dat daar opnuut `n behoefte ontstaan het na die ontdekking van die gawes van die Gees. Dit het “....geestelike leiers in Moreletapark-gemeente opnuut oortuig dat elke lidmaat gelei moet word om sy gawes effektief uit te leef” (Van der Spuy 1998:35).

Daar is natuurlik `n verskeidenheid van maniere om jou gawes te ontdek:

- Met behulp van `n verskeidenheid van kursusse wat in die mark beskikbaar is.
- Met behulp van eksperimentering, met ander woorde deur by verskillende bedieninge in `n gemeente betrokke te raak en dan met die tyd agter te kom waar jou gawes lê.
- Deurdat `n volwasse mede-gelowige aan `n persoon noem dat hy/sy `n sekere gawe, of self gawes, by jou opmerk. Hulle help die persoon dan om dit raak te sien, te ontwikkel en te gebruik tot opbou van die gemeente.

Die laaste manier wat genoem is, word die beste in `n kleingroep situasie, of een tot een ontdek. Dit is so dat die leraar in `n gemeente, wanneer hy by lidmate betrokke is, ook by geleentheid die gawes wat daar in hulle na vore kom raaksien. Dit is net makliker wanneer mense wat op `n meer gereelde basis bymekaar is, mekaar persoonlik op `n dieper vlak leer ken het, in staat sal wees om die gawes wat sigbaar word in hulle bediening, saam te identifiseer.

Moreletapark-gemeente het die probleem ervaar nadat hulle die “Ontdek jou gawes” kursus gereeld in die gemeente aangebied het, dat daar mense was wat hulle aangemeld het vir diens op verskillende terreine, maar dat die kommissies, soos onder andere “Diens van Barmhartigheid” nie geweet het wat om met al hierdie vrywilligers te maak nie. `n Inspuiting teen betrokkenheid is om mense op te roep om hulle gawes te ontdek, maar om dit dan in inwerking te stel nie. Lidmate raak op so `n wyse gefrustreerd en ook onbetrokke.

Die oplossing vir Moreletapark-gemeente het in die omgeegroep stelsel gelê. Hier kon elke lid “....sy gawe tot nut en diens van die ander in die groep aanwend. So kon hy uiteindelik sy volle potensiaal ontwikkel deur sy geestelike gawes te laat *ontvries* en dit tot eer van God aan te wend” (Van der Spuy 1998::35-36).

Waar kan `n gemeente met `n belydende lidmaattal van 715 (N G Kerk Swakopmund as voorbeeld) al die lidmate met hulle gawes betrokke maak, indien almal hulle gawes ontdek en daarmee diensbaar wil word? Daar is net twee leraarsposte, net `n Saakgelastigde, net een koster en een tuinwerker. Daar is net `n beperkte aantal kommissies en `n sekere hoeveelheid aksies en bedieninge per jaar.

Die kleingroep bied die geleentheid vir lidmate, nie net om hulle gawes te ontdek nie, maar ook om dit uit te leef en mekaar daarmee te bedien tot opbou en uitbou van die gemeente. In die kleingroep, in `n liefdevolle atmosfeer, waar daar vertrouwe heers, is daar ruimte om al die gawes van die Gees wat die Here tot beskikking stel, uit te leef.

Juis binne die kleingroep is daar ook die ruimte om mekaar tot die verantwoordelike Bybelse gebruik van die gawes van die Gees op te roep, te motiveer en aan te moedig. Wanneer groeplede mekaar ken en mekaar vertrou, kan hulle mekaar ook onderling aanspreek indien iemand sy gawe vir

selfsugtige redes aanwend en nie tot opbou van die gemeente en tot voordeel van ander nie.

5.3.7 Die kleingroep is die plek waar toekomstige leiers geïdentifiseer en opgelei word

Daar is altyd `n tekort aan leiers in `n gemeente. Daar is geen moontlikheid van `n suksesvolle kleingroepbediening in enige gemeente sonder die nodige leiers nie. Daarom is dit belangrik wanneer daar met `n kleingroepbediening begin word dat seker gemaak sal word dat daar in elke groep `n leier en ook `n assistent-leier is. `n Assistent-leier is iemand wat onder die leiding van die leier van die groep, en soos wat hy meer daarmee vertrou raak, al hoe meer leiding in die groep kan begin neem.

Indien die bestaande kleingroepleier oortuig is dat die assistent-leier volwasse genoeg is, en die vermoë ontwikkel het om op sy eie leiding te neem, dan is dit tyd vir die assistent-leier om of die bestaande groep oor te neem, of `n nuwe groep te begin. Indien die assistent-leier die bestaande groep sou oorneem, dan sal die oorspronklike leier van die groep met `n nuwe groep begin.

Al twee hierdie leiers sal dan natuurlik weer assistent-leiers onder hulle vlerk neem. Indien leierskap ontwikkeling nie `n doelbewuste keuse in die kleingroepbediening is nie, sal dit nie spontaan ontstaan nie. Elke leier van elke groep en ook die assistent-leiers moet gedurigdeur daarvan bewus gemaak word dat daar geen groepe moontlik is sonder leierskap nie.

Kleingroepleiers moet juis met hulle opregte belangstelling in die groeplede en betrokkenheid by hulle, moontlike leiers identifiseer. Die kleingroepleier tree met hulle in gesprek oor die moontlikhede van kleingroep leierskap, en verleen aanmoediging sodat die persone wat hulle as moontlike kleingroep leiers

geïdentifiseer het ook verdere opleiding sal ondergaan wat hulle in staat kan stel om bekwame groepleiers te word.

Die leiers wat op so `n wyse geïdentifiseer word, word natuurlik nie net beperk tot kleingroep leierskap nie. Kleingroepleiers is ook bewus van die breër bediening van hulle plaaslike gemeente en weet daarom ook waar daar behoeftes aan persone is wat op ander terreine leiding moet kan neem. Daarom is hulle ook doelbewus op die uitkyk vir persone wat op ander plekke in die missionêre bediening van die plaaslike gemeente gebruik kan word met hulle besondere gawes.

5.3.8 Die kleingroep is die plek waar nuwe lidmate toegelaat behoort te word

Indien 3.1 tot 3.7 in ag geneem word, kan dit nie anders as om die stelling te maak dat die kleingroepe die plek behoort te wees waar nuwe lidmate aanbeveel word tot lidmaatskap van die plaaslike gemeente. In die bestaande tradisionele situasie is die kerkraad/kommissie verantwoordelik vir toelating tot belydenis van geloof. Die hele kategese stelsel gaan ook van die veronderstelling uit dat kinders in die omgewing van Graad 12 belydenis behoort af te lê.

Dit kan wees dat sommige reeds vroeër vir `n `n belydenis gereed is en ander weer later. In sommige gemeentes is daar alreeds `n buigbaarheid ten opsigte van die bogenoemde.

Indien die kleingroepbediening reg funksioneer binne die plaaslike gemeente, dan behoort persone wat die begeerte het om belydenis af te lê deur sy kleingroep aanbeveel te word.

5.4 BASIESE SAKE WAT DEURDINK MOET WORD VIR DIE FASILITERING VAN 'N GESONDE, GEBALANSEERDE KLEINGROEPBEDIENING

5.4.1 Sleutel leierskap binne die hele kleingroepbediening

Indien 'n gemeente 'n suksesvolle kleingroepbediening binne die gemeente wil implementeer is die volgende van kardinale belang:

The small group ministry is something that requires strategic leadership by someone who owns and champions the value of small groups throughout the church. If you really believe in this, then you're going to have a leader for it (Donahue 1998: 3).

Die vraag wat elke gemeente behoort te vra is:

Wie gaan die verantwoordelikheid neem (sleutel leier) vir die oorhoofse beplanning en implementering van die hele nuwe kleingroepbediening?

Hierdie leier behoort die visie vir die kleingroepbediening daar te stel en aan die kerkraad of ander bestuursliggaam in die gemeente voor te lê vir goedkeuring. Hy moet verder sorg dra dat die leiers van die kleingroepe gelei, aangemoedig, gemotiveer, bygestaan en in die algemeen gehelp word om met onderskeiding en sukses hulle kleingroepe self te lei.

In die kleiner gemeente, veral die plattelandse gemeente, sal die leraar self verantwoordelikheid aanvaar, maar sodra 'n kleingroepbediening groei, en die groepe meer as tien tot vyftien word, is dit noodsaaklik dat iemand bekwaam gevind en verder opgelei sal word om die verantwoordelikheid vir die hele kleingroepbediening in die gemeente te aanvaar. Hierdie verantwoordelikheid geskied altyd in samewerking met die senior leierskap in die gemeente.

5.4.2 `n Span benadering

Wat is `n span-georiënteerde benadering?

Very simply stated, a team is people doing ministry activities together. In most churches, we find ministry being done in groups that fit this definition-worship teams, prayer groups, outreach teams.... (Reeves 1998:1).

Hy noem dit die “mega-shifting to a team ministry approach.”

`n Aanhaling (outeur onbekend in Williams (1997:5) bevestig die waarde van `n span-georiënteerde benadering:

Teamwork is the ability to work together toward a common vision, the ability to direct individual accomplishments toward organizational objectives. It's the fuel that allows common people to attain uncommon results.

In die bediening van die plaaslike gemeente kan `n span-georiënteerde benadering `n geweldige verskil maak in die bereiking van die doelwitte van die gemeentewees. Met `n bietjie individuele briljantheid en `n individualistiese poging kan `n leraar baie bereik in `n gemeente ten opsigte van die doelwitte. Saam met sy gemeente as span, saam op weg om die doel van die Here vir die gemeente te bereik, kan nog soveel meer bereik word.

Reeds in die eerste hoofstukke van die Bybel leer ons die “spanbenadering” wat die Skepper gevolg het wanneer daar staan: “Toe het God gesê: ‘Kom Ons maak die mens as ons verteenwoordiger, ons beeld...’” (Genesis 1:26).

Dwarsdeur Jesus se bediening op aarde word die “spanbenadering” beleef. `n Spanbenadering bestaan binne God Drie-Enig, maar ook in die manier van Jesus se bediening saam met Sy dissipels.

Reeves (1998:3) sê juis dat die hele beweging na 'n span-georiënteerde bedienings benadering in die negentigs niks anders as die taalgebruik is “...for implementing the simple plan for church leaders in Ef 4:11...” Dit is 'n poging om terug te keer na die Nuwe Testamentiese patroon en om weg te breek van die hiërargiese struktuur van kerkwees wat in vandag se kerk ervaar kan word, wat sekerlik as die era van die dominees-kerk bekend sal bly staan.

Die keuse om die kleingroepbediening binne die plaaslike gemeente te implementeer, is niks anders as 'n keuse vir 'n spanbenadering nie. In die implementering van 'n gebalanseerde kleingroepbediening is dit die eerste basiese saak wat deurdink sal moet word sodat 'n gemeente kan verskuif van die dominees-kerk na 'n Bybelse gebalanseerde doelgedrewe plaaslike gemeente, - 'n transformerende gemeente.

Dit sal ook nie sommer net gebeur in die plaaslike gemeente nie. Daar sal tyd aan spandeer moet word om daadwerklik oor hierdie keuse te besin.

Is dit die pad wat ons as gemeente wil volg?

Dit sal 'n radikale, maar sinvolle en betekenisvolle verandering in bediening vereis van die hele gemeente. Dit is 'n wegbreek van die piramiede struktuur wat 'n kenmerk was van die industriële rewolusie, waar hiërargie nodig was vir produktiwiteit deur die daarstelling van opdragte van bo na onder ('n hele kettingreaksie). Die hoofemas van die besigheidswêreld en die kerk was “bestuur” en “beheer.”

We are beginning to catch a glimpse of an emerging new world, “a new paradigm,” where power is shared and work is accomplished through partnerships and networks of colleagues and co-workers.... People are becoming just as, if not more, important as productivity. We have discovered that persons honored as feeling and thinking members of a group are more productive and creative. Small groups, hands-on, human connections and communications are the order of business, education, government

and the church. We are moving quickly into an age of small group empowerment. We have moved from the pyramid to the circle, from power down to power around, from bureaucracy to organic structures that enable a group to serve one another as well as the world (Icenogle 1994:10)

Juis in die kerk van Jesus Christus behoort dit makliker te wees om `n spanbenadering te volg, want "...all of us who know Christ are on equal footing. We're equally forgiven, equally loved, equally His son or daughter" (Kallam 2003:89).

Elkeen in die gemeente het die ander een nodig, behoort aanmekaar op grond van die verdienste van Een Verlosser, Jesus Christus.

5.4.3 Waarom die kleingroepbediening?

Die aanhaling van Icenogle hierbo sê: "Small groups....are the order of business, education, government and the church. We are moving quickly into an age of small group empowerment" (1994:10).

Gee dit die antwoord oor die waarom vraag van die kleingroepbediening?

Die waarom is `n belangrike vraag om te vra, want die antwoord daarop kan belangrike redes verskaf vir die implementering al dan nie van die kleingroepbediening. Indien die aanhaling gebruik word as antwoord, kan daar beweer word, "dit werk, daarom gaan hierdie gemeente dit ook probeer."

Dit is `n legitieme antwoord, want dwarsoor die wêreld is die kleingroepbediening besig om geweldig pos te vat. Dit werk regtig, van die Verenigde State na Korea na Europa en ook dwarsoor Afrika. Dit werk in tradisionele gemeentes, vernuwingsgemeentes, Rooms Katolieke gemeentes en ook charismatiese gemeentes.

The best estimate of how widespread the small-group movement has become in American society is that about four adults in ten appear to be involved in some kind of group.... this means that about 80 million people are currently participating in small groups (Wuthnow R 1994,a:369).

Geen denominasie of nie-denominasionele gemeente word uitgesluit in die vrugbare inwerkingstelling van die kleingroepbediening nie. Daarom?

Daar is miskien `n ander antwoord wat dalk te eenvoudig klink, maar wat tog sin maak indien daarvoor nagedink word. Dit is `n onfeilbare manier:

Begin `n kleingroep aangesien jy dit self nodig het (Olivier 1997:97).

Die kleingroepbediening moet nooit gesien word as die antwoord vir die probleme wat daar vandag in tradisionele hoofstroom gemeentes ervaar word nie. Dit moet ook nie gesien word as die medium wat die plaaslike gemeente gaan help om te groei en finansiëel gesond te word nie. Dit word ook nie in `n gemeente begin as `n vinnige oplossing vir die gebrek aan omgee, liefde en ondersteuning wat daar in `n gemeente aanwesig kan wees nie.

Indien sulke argumente die redes is waarom die senior leierskap in die plaaslike gemeente `n kleingroepbediening begin, dan is dit duidelik `n onvoldoende fondament vir die suksesvolle implementering van `n gebalanseerde kleingroepbediening.

Daar moet eerder beseef word:

5.4.3.1 Die mens het dit nodig

Die gemiddelde mens is elke dag ingedruk tussen talle ander mense in

hysbakke, in besige strate, oorvol winkel sentrums, saam in vergaderings en betrokke by talle en talle projekte. Tog te midde van hierdie groepe en groeperings met wie mens te doen kry, bly die mens soms `n eensame individualis.

Die mens van vandag het ongelukkig twee waardes aanvaar wat hulle verarm.

Die twee waardes is:

- “Persoonlike vrede” – Ek wil nie deur die probleme van ander gesteur en gepla word nie.
- “Voorspoed” – Die bymeekaarmaak van `n klomp “speelgoed” wat my gelukkig en tevrede sal maak.

Hierdie gejaag na “persoonlike vrede” en “voorspoed” is `n simptoom van die ***mens wat honger*** na kommunikasie en intimiteit. Selfs in hierdie perverse wêreld met geen respek vir die seksuele nie, is daar `n behoefte aan intimiteit wat nader is selfs as die seksuele.

Wat is meer intiem as die seksuele? Die diepste persoonlike geheime en worstelinge wat mense in hulleself rondra. Dit is moeiliker om met iemand anders hierdie “geheime” te deel as om seksueel te verkeer. Tog honger mense daarna, maar hulle ervaar nie verhoudings wat vir hulle veilig genoeg is om met ander te deel nie.

Kallam (2003:1) sê: “...we all want to know and be known by others... to relate as real persons, to share our lives, our hopes and fears, and to reveal what makes us unique creations of God. ***That’s community***” (eie kursivering).

Alhoewel daar hierdie honger na kommunikasie en intimiteit is, is daar ook `n ***vrees aanwesig***. Die vrees dat kommunikasie en intimiteit die mens sal beroof van sy individualisme, want in die gemeenskap van vandag is dit `n reg, en word dit tot in die grondwet van elke land beskerm. Die vrees kan oorbrug

word wanneer die mens begin verstaan dat hy die omgee/koinonia wat daar in `n gesonde kleingroep te bied is, nodig het.

Wat is hierdie koinonia?

Die Bybelse woord vir koinonia behels `n baie dieper intimiteit as doodgewoon net saamwees. Die basiese betekenis van koinonia is “vennootskap” of “om te deel.” Dit beteken letterlik om “iets in gemeen te hê.” Diegene wat Jesus Christus aanvaar het as Verlosser word vennote met Hom en met al die ander gelowiges.

Hom wat ons gesien en gehoor het, verkondig ons aan julle, **sodat julle** (eie kursivering) aan ons gemeenskap deel kan hê. En die gemeenskap waaraan ons deel het, is dié met die Vader en met sy Seun, Jesus Christus (1 Johannes 1:3)

Hierdie is `n permanente koinonia, aangesien die gedeelde lewe van die gelowiges plaasvind op grond van die soenverdienste van Jesus Christus, en dit is vir ewig.

Koinonia kan nie anders as om **Christologies** gefundeer te word nie. Daarmee word bedoel dat die getuienis wat in 1 Johannes aangaande Christus weergegee word, gerig is op die lewe (ewige lewe) met die oog op gemeenskap. Vanuit die “...Christologiese bron van sekerheid groei die etiese gestaltegewing of verwerkliking daarvan in die gemeenskap, kindskap en liefde. Die sekerheid word dus beleef in die gestaltes van gemeenskap...” (Du Rand 1983:8).

Die **fundering** van die gemeenskap is in God wat die lig is (1 Johannes 1:5-7a) en in Jesus Christus wat die versoening is (1 Johannes 1:7b-2:2). Die **kriterium** vir gemeenskap is die gehoorsaming van die gebooe van die Here, saamgevat in broederliefde (1 Johannes 2:3-11). Die **fundering van gemeenskap** word sigbaar in iemand wat in die lig wandel. Die **toets** wat vir

gemeenskap geld is die onderskeid tussen dié wat God ken en dié wat vir die wêreld leef. Die toets lê in liefde vir die wêreld of liefde vir God (1 Johannes 2:12-17) (Du Rand 1983:6).

Koinonia kan dus nie realiseer indien dit nie Christus-gefundeerd is nie, want dit is die interpersoonlike verbintenis tussen twee of meer persone op grond van die verlossende werk van Jesus Christus.

Dit kan ook nie anders nie, want

....God's great creation desire is to be in community with humanity. The search for community is a very important reason for the existence of the Bible. Community is the reason for creation. Community is the purpose for Jesus Christ, the Son of God, being born, living among us, dying and being raised from the dead (Icenogle 1994:10).

God het dus iets radikaal gedoen in Christus wat voor Christus nie daar was nie, en sonder Hom ook nie moontlik is nie. Hy het ons voorsien met 'n nuwe manier van lewe en vir ons iets aangebied wat uit die mens self nooit moontlik sou wees nie. Dit is "...forgiveness of sins and a relationship with Him. His gift places before us three distinct challenges: (1) drawing near to God, (2) holding fast to our hope, and (3) spurring one another on to live life's of, good deeds, and mutual encouragement" (Kallam 2003:18).

Samevattend word daar in kort die volgende ten opsigte van die Bybelse fundering van koinonia uitgelig:

- In die Ou Testament word die belange van die individu konsekwent ondergeskik gemaak aan die van die groep. Dit is nie dat daar geen plek vir die belange van die individu is nie, maar "...die punt is dat die saak van die individu aan die orde kom *binne die groter saak* van God se verhouding met die volk en die wêreld" (Burger 1991:100).
- Dit is soms beweer dat die Nuwe Testament baie meer individualistiese denke toon, tog kan die volgende uitgelig word:

- Die Heilige Gees word in die Nuwe Testament nie in die eerste plek aan individue gegee nie, maar word uitgestort op die geloofsgemeenskap wat in gebed eendragtig saam was.
- In die Handeling van die Apostels word daar deurentyd sterk klem geplaas op koinonia of “onderlinge verbondenheid” (Hand 2:42).
- Die huis het ook `n geweldige rol gespeel veral as die plek waar die gelowiges bymekaar gekom het en ook “Hy en al sy mense is daar en dan gedoop” (Handeling 16:33b).
- Die meeste Nuwe Testamentiese boeke is op een of ander manier aan gemeentes gerig.
- In die Nuwe Testament speel die onderlinge verbondenheid `n geweldige groot rol veral deur die “mekaar” tekste wat 54 keer in die Nuwe Testament na vore kom. Daardeur word die gelowiges juis aangemoedig tot onderlinge sorg, liefde en omgee.

Koinonia/gemeenskap is die **geestelike plig** van elke gelowige om daardeur mekaar te stimuleer en aan te moedig tot heiligheid en getrouheid.

Community, then, is the common life between God and humanity, and small groups are the most visible and frequent form of this community (Icenogle 1994:11).

5.4.3.2 Koinonia realiseer die beste in die kleingroep

Daar is `n geweldige behoefte aan vernuwing en verandering in die N G Kerk in totaliteit. In die poging om dit te bereik is daar talle moontlikhede wat nagejaag kan word. Ware Christelike gemeenskap, wat die beste in die kleingroep funksioneer, bring weer lewe in die plaaslike gemeente waar dit die nodigste is.

Die manier waarop Christene mekaar hanteer en die kwaliteit van Christene se lewe saam as geloofsgemeenskap, is van kardinale belang vir die getuienis van die kerk en die volharding van gelowiges in die wêreld van vandag.

In die Christelike gemeenskap, soos die kerk, maar veral dan die kleingroep, kan `n persoon verhoudings ontwikkel wat kan help om enige krisis te weerstaan.

In so `n gemeenskap kan:

- Mense wat deur egskeiding gaan uitvind dat daar iemand is wat help en bystaan.
- Mense wat hul werk verloor het of finansieel swaarkry, voorbereide etes voor hulle deur kry.
- Ouers in pyn en hartseer kan ander vind met wie hulle hul seer en pyn kan deel.
- Die twyfelende soekende nog-nie-gelowige kan liefde, omgee en `n geestelike tuiste ervaar.

Hierdie tipe gemeenskap wat Christus bedoel het is `n gemeenskap wat insluit:

- `n **Gevoel van behoort aan** - `n plek waar ek weet ek maak vir God en vir mense saak (waar almal my naam ken).
- **Eerlikheid** - Waar ek “swak” kan wees sonder om veroordeling te ervaar of skinder te beleef, want ek kan my diepste behoeftes na my **kleingroep** bring.
- **Vertroue** - `n vertrouensverhouding word deurentyd gehandhaaf.
- **Mede-verantwoordelikheid** - Daar word omgegee vir mekaar, soveel so dat daar ook gekonfronteer word.
- **Verantwoordelikheid** - `n Plek waar ek nodig is, want ek is verantwoordelik om hier met my gawes ander te bedien.

Die waarom van die kleingroepbediening en die begin daarvan is duidelik, want dit is “...God created (ontological) and God-directed (teleological)...”(Icenogle 1994:13), **gebore uit die hart van God**. Die natuurlike en eenvoudige demonstrasie van God se hart ten opsigte van koinonia is die byeenkoms van die kleingroep. “Want waar twee of drie in My Naam saam is, daar is Ek by hulle” (Matt 18:20).

5.4.4 Die gevare van die kleingroepbediening

Alhoewel koinonia die beste in die kleingroepbediening ervaar word, is dit belangrik in die implementering van die hele kleingroepbediening om nie onbewus te wees van die struikelblokke op die pad nie.

Daar is bestaande gevare wat `n kleingroepbediening binne die plaaslike gemeente kan kelder. Al die gevare wat onder hierdie paragraaf genoem en bespreek sal word, is nie noodwendig op elke gemeente van toepassing nie. Tog is dit belangrik dat dit deeglik oordink sal word wanneer die kleingroepbediening implementeer word.

Indien die bediening reeds `n geruime tyd deel van die gemeente is, kan dit sinvol wees om te evalueer of van hierdie gevare nie kop uitgesteek het in die gemeente nie.

5.4.4.1 `n Klaar verpakte model

Die **eerste gevaar** is dat die kleingroepbediening as `n klaar verpakte model bemark en verkoop word aan plaaslike gemeentes. “Hier is die nuutste plan wat werk op die ‘kerklike mark.’ Hier is die strategieë wat nodig is om dit te implementeer, klaar volledig uitgewerk. Pas hierdie model in jou gemeente toe, want dit laat groei en vernuwing plaasvind.”

Kleingroepe is so eintlik maar net `n modegier, `n truuk. Koinonia wat gelowiges ervaar, wat in die teenwoordigheid van die Here Jesus Christus vergader, is egter nie `n truuk nie. Larson (1994:21) sê hy hoop dat die hele kleingroepbediening uitsterf, maar dat die kerk `n plek sal word “...for God to heal people, to bind their wounds and to set them free. This requires a shared ministry, which requires intimacy, confession, openness and the calling forth of gifts.”

Natuurlik is die kleingroepbediening `n middel, `n voertuig om koinonia binne die gemeente te laat realiseer. Dan sal dit nie gesien moet word as die nuutste modegier, en `n klaar verpakte model, wat sonder aanpassings in enige gemeente toegepas kan word nie.

Elke gemeente bly uniek, met unieke behoeftes, omstandighede en mense potensiaal. Elke gemeente moet die beginsels van die kleingroepbediening, en die feit dat God die mens geskape het om na koinonia te honger, gebruik, en hulle eie unieke kleingroepbediening implementeer.

5.4.4.2 Die ontkenning van bestaande groepe

Die **tweede gevaar** is om alles wat reeds in die gemeente gebeur ten opsigte van kleingroepe, soos onder andere Bybelstudie groepe, wyksbyeenkomste, en ander kleingroep byeenkomste, selfs kommissies, oor boord te gooi asof dit geen doel meer dien nie.

’n Goeie en deeglike **ontleding van bestaande groepe** in die gemeente sal lei tot die ontdekking dat baie van hulle reeds inpas in die struktuur van die kleingroepbediening. Deur die groepe te ontken, of af te maak as van ’n vorige bedeling wat nie gewerk het nie, is ’n resep vir onmin oor die nuwe kleingroepbediening wat begin ontstaan.

In die implementering van die kleingroepbediening binne die plaaslike gemeente **moet begin word met bestaande groepe wat reeds daargestel** is. Dit voorkom onnodige struikelblokke en negatiewiteit in gemeentes tydens die implementering.

5.4.4.3 Die oorgangsproses word nie bestuur nie

Die **derde gevaar** is dat die belangrikheid van die oorgangsproses van Tradisionele Gemeente na ’n Transformerende Gemeente nie genoeg in aanmerking geneem word nie.

Kleingroepe word gesien as **die beloofde land** en lidmate word nie genoeg voorberei vir hierdie oorgangsproses wat moet plaasvind nie. Lidmate moet voorberei, gemotiveer en toegerus word vir hierdie nuwe implementering.

Bridges (1991:3) sê: “It isn’t the changes that do you in, it is the transitions.” Indien die kleingroepbediening met sukses geïmplementeer wil word, sal gemeentes sinvol en deeglik voorberei moet word vir die oorgangsproses.

Daar is `n duidelike verskil tussen die oorgangsproses en die uiteindelijke mikpunt van verandering. “Transitions is different. The starting point for transitions is not the outcome **but the ending** (eie kursivering) that you will have to make to leave the old situation behind” (Bridges 1991:4).

Talle gemeentes word gekniehalter deur die feit dat die leraar en die senior leierskap in die gemeente moontlik al die oorgangsproses verwerk het, en gereed is vir die veranderinge wat moet plaasvind, maar die lidmate het nog nie die nodige inligting en tyd gehad om alles te verwerk nie.

Die lidmate moet eers besluit om `n einde te maak aan die ou manier van bediening voordat die nuwe met sukses geïmplementeer sal kan word. Die bestuur van die oorgangsproses is daarom van kardinale belang om die kleingroepbediening te vestig as deel van die bediening van die plaaslike gemeente.

5.4.4.4 Swak kontrole

Die **vierde gevaar** bestaan daarin dat daar te min of geen kontrole is oor die kleingroepbediening nie. Die kleingroepe skakel nie by `n struktuur in die plaaslike gemeente in, waar daar beheer, toerusting en ook kontrole is nie.

Indien daar nie een of ander stelsel van kontrole is nie, ontstaan daar `n “enigiets is aanvaarbaar” spiritualiteit, want daar is geen rekenpligtigheid aanwesig nie.

Elke kerkraad behoort `n duidelik besluit te neem wie vir die kontrole van die kleingroepbediening verantwoordelik is. Dit is onrealisties en gevaarlik om `n kleingroepbediening op die been te bring en die implementering en voortgang daarvan nie te bestuur nie.

`n Balans is natuurlik van belang, want te veel kontrole kan netso gevaarlik wees vir `n sinvolle en betekenisvolle kleingroepbediening. Die kontrole behels nie `n militaristiese presiesheid nie. In hierdie kontrole is daar ruimte vir verskille, want elke kleingroep is uniek en kan nie presies soos die vorige- of die volgende een bestuur word nie.

5.4.4.5 Geografiese groepering van groepe

Die **vyfde gevaar** is geleë in groepe wat verplig word om volgens geografiese grense saamgestel te word en te funksioneer. Lidmate word volgens die grense van `n wyk of `n blok ingedeel en daaruit moet die groep gevorm word.

Gemeentes moet weet dat lidmate reeds onderling assosieer en dit is nie noodwendig met hulle buurman nie. Dit kan wees met iemand wat aan die anderkant van die dorp woon.

Gemeentes moet die vryheid aan die dag lê om genoeg ruimte vir vrye assosiasie te voorsien. Juis die belangrikheid aan kontrole wat in die vorige paragraaf bespreek is, sal gevare uit die weg ruim dat sekere lidmate nooit betrek word nie.

Die plattelandse situasie kan hiervan verskil in die sin dat die groepe wel geografies gegroepeer word. Veral op die plase in die distrik, sal dit sinvol wees om dit so te bestuur. Die navorser het dit in die NG Kerk Grootfontein gevind dat groepe selfs in die platteland nie noodwendig geografies gefunksioneer het nie. Groepe het ontstaan van lidmate wat in die dorp, en op plase weerskante van die dorp, ver uitmekaar gebly het. Dit verhinder egter nie die groepe om op `n gereelde basis koinonia te ervaar nie. Hulle het die afstand oorbrug.

Alhoewel dit `n gevaar is om groepe geografies in te rig, kan groepe wel spontaan, volgens eie behoefte, op `n geografiese wyse saamgestel word. Die een moet nooit bo die ander verhef word as die Alfa en Omega nie.

5.4.4.6 Onbuigsame programinhoud

Die **sesde gevaar** is onbuigsamheid van programme of materiaal wat gebruik mag word. Die boodskap kan deurkom van die senior leierskap dat daar net een spesifieke manier is om kleingroepe te doen en daar is nie ruimte vir `n ander manier van doen nie.

Die kleingroepe word verplig om binne `n bepaalde ruimte te beweeg, veral om van bepaalde studiemateriaal gebruik te maak. Gewoonlik gebeur dit wanneer `n gemeente onbuigsam is, dat elke groep verplig word om van dieselfde studie materiaal te gebruik, ongeag die behoeftes van unieke groepe.

In aansluiting by die verpligting aan eenvormige studiemateriaal, is die verpligting om net een soort groep toe te laat. Al die groepe word byvoorbeeld verplig om missionêre-, of Bybelstudie-, of diens-, of omgee-, of aanbiddings-groepe te wees.

Daar is 'n verskil tussen kontrole, toerusting en ondersteuning en onbuigsamheid. Die een is nodig, die ander breek af.

5.4.4.7 'n Terapeutiese groep

Die **sewende gevaar** ontstaan wanneer 'n groep onder die illusie verkeer dat hulle eintlik 'n terapeutiese groep is wat al die probleme (sielkundig en emosioneel) van groeplede kan oplos. Hulle sien hulleself as die antwoord op al die probleme, selfs probleme wat dalk meer gespesialiseerde behandeling en selfs medikasie nodig het. 'n Groep kan wel baie ondersteuning bied, waarsonder mense nie kan klaarkom nie.

Hierdie ondersteuning is veral ook nodig indien iemand gespesialiseerde behandeling moet ondergaan, maar mag nooit in die plek en die pad van sodanige behandeling staan nie. Die senior leierskap in die gemeente moet dit van die begin van die groepe se bestaan duidelik maak dat hulle nie terapeutiese groepe in die tegniese sin van die woord is nie, want dit kan meer skade as goed in iemand se lewe veroorsaak.

5.4.4.8 Die kleingroepbediening is te groot begin

Die **agste gevaar** is om te groot te wil begin. Wanneer die voordele en waardes van die kleingroepbediening ontdek word, dan is almal opgewonde daarvoor. Die senior leierskap wil dadelik soveel as moontlik groepe begin sodat die meerderheid van die gemeente die voordele daarvan sal beleef.

'n Betekenisvolle kleingroepbediening is baie afhanklik van geestelike volwasse leiers wat in staat is om kleingroepe te lei. Indien 'n gemeente te groot begin, is die gevaar duidelik: groepe sal ontstaan wat nie bekwame en toegewyde leiers beskikbaar het nie. Sulke groepe sal nie lank bestaan nie.

Die gevaar is nie net die opbreek van so 'n groep nie, maar groeplede, wat in so 'n opgebreekte groep sonder 'n bekwame leier ingeskakel het, sal getuig dat die kleingroepbediening nie werk nie. Dit werk negatief in op die totale poging om dit in die plaaslike gemeente te vestig as deel van sy bediening.

5.4.5 Vrae wat oordink behoort te word in die implementering van die kleingroepbediening

5.4.5.1 Gaan hierdie 'n gemeente met groepe of 'n kleingroep gemeente wees?

Wil hierdie gemeente beweeg van 'n Tradisionele gemeente, via 'n Oorgangsgemeente na 'n Transformerende gemeente (verskil in paragraaf 2 bespreek)?

Hierdie vraag behoort nie met 'n eenvoudige antwoord afgehandel te word nie. Die persone wat die kleingroepbediening aan die kerkraad voorstel, moet ook nie die hele proses stoomroller nie. Daar is lidmate wat dalk al iewers 'n negatiewe ervaring met kleingroepe, selgroepe, omgegroepe, of ander soortgelyke bedieninge gehad het. Hulle gereserveerdheid oor hierdie “nuwe bediening,” wat eintlik 'n twee duisend jaar oue bediening is, moet in ag geneem word.

Gemeentes het soms die ervaring dat die leierskap klaar oor 'n nuwe bediening besluit het, en dat hulle doodgewoon moet inval. Die lidmate van elke gemeente, veral 'n tradisionele gemeente waar die kleingroep nie onlosmaaklik deel van die bediening was nie, behoort ook genoeg tyd te kry om die “nuwe bediening” emosioneel te verwerk en daarvoor gereed te word.

Indien die keuse gemaak word om byvoorbeeld met 'n vyf jaar plan te beweeg na 'n Transformerende gemeente ('n kleingroep gemeente), sal daar in die

gemeente ruimte gebied moet word vir lidmate wat dalk nie op die oomblik in `n groep wil inskakel nie. Daar is selfs lidmate wat nooit in `n groep sal inskakel nie, selfs al is dit `n goeie gebalanseerde bediening.

5.4.5.2 Hoe sal die hele kleingroepbediening inpas by dit wat reeds in die gemeente bestaan en gebeur?

Juis in die beplanningsproses van die oorgangproses na `n Transformerende gemeente, is dit van kardinale belang om te verstaan **hoe die kleingroepbediening sal inpas by dit wat reeds in die gemeente bestaan en gebeur.**

Daar bestaan twee moontlikhede:

....competition or cooperation. These two contrary positions exist at opposite ends of the continuum. To one far side is *total competition*. This extreme represents a situation where all adult programs in a church are separate, unrelated structures or organizations (McBride 1995:48).

Die kleingroepbediening en die ander bestaande bedieninge funksioneer op hul eie, kompeteer met mekaar vir erkenning, finansiële bronne en selfs deelnemers vanuit die volwasse lidmate. Geen of min organisasie en koördinerings tussen die verskillende bedieninge vind plaas en die gevolg is onvermydelik: **ongesonde kompetisie.**

Lidmate word dan voor die keuse gestel om te kies tussen twee alternatiewe, of dalk nie een van die twee nie.

Insteeds hiervan moet gekies word vir samewerking, waar daar `n balans gevind word tussen die kleingroepbediening en bedieninge wat reeds in die gemeente bestaan. Die bestaande bedieninge kan ook en behoort wel te funksioneer as kleingroepe, veral dan diensgroepe. Dit is `n samewerkingsdoel waarna enige kleingroepbediening moet streef.

a) Die belangrike eerste stap om samewerking te bewerkstellig

Die **eerste stap** is om die senior leierskap in die plaaslike gemeente te begelei om in te koop in die belangrikheid van die kleingroepbediening as deel van gebalanseerde gemeentewees. Dit is veral belangrik indien die inisiatief van hierdie bediening nie vanuit die leierskap ontstaan het nie.

Die NG Kerk Swakopmund is 'n duidelike voorbeeld hiervan deurdat altwee leraars eers in die kleingroepbediening moes inkoop. Dit het 'n hele paar jaar geneem. Die finale deurslag is bewerk tydens 'n seminar wat Ds Dirkie van der Spuy by die Rock Lodge te Okahandja (Maart 1999) aangebied het. By hierdie seminar is daar getuig van die verskil wat die kleingroepbediening in die NG Kerk Moreletta Park gedoen het. Nou kon die senior leierskap finaal oortuig word van die voordele en waardes van die kleingroepbediening.

Daarna is deur die kerkraad besluit: "Kom ons begin." Dit het 'n groot verskil te weeg gebring in die gesindheid van die gemeente. Tydens die eerste toerusting sessie (20 Oktober 1999) was sewentig lidmate teenwoordig, wat ongeveer tien persent van die hele gemeente verteenwoordig.

Die basis van die implementering van die kleingroepbediening in hierdie gemeente was dus korrek gevestig en daarvan getuig die positiewe groei van die kleingroepbediening vanaf 2000 en verder.

b) Die volgende stap in die oorgangsproses

i) Implementering van die kleingroepbediening

In hierdie navorsing word beginsels deurgegee oor die kleingroepbediening, die voordele en waarde daarvan, en oor die verskil wat dit in die bediening en missionêre gerigtheid van 'n plaaslike gemeente kan doen. Dit is nie

onmoontlik om `n model weer te gee van presies hoe, wat, waar en wanneer nie, maar `n model is nie regtig oordraagbaar van een gemeente na `n ander nie. Daar word dus nie in hierdie studie aanspraak gemaak dat hier `n model is wat oordraagbaar van een gemeente na `n ander is nie.

Verskillende fases kom wel na vore in gemeentes in die oorgangsproses na Transformerende gemeente wees. Dit sal sinvol wees indien ander gemeentes wat die kleingroepbediening wil implementeer, let op watter fases daar wel aanwesig behoort te wees.

Hierdie fases is belangrik, want daar word baie foute gemaak “....by moving into the small group model too quickly” (Donahue:1996:179). Die foute word gemaak wanneer kerkrade/gemeentes net besluit om die kleingroepbediening te begin “....instead of *grow* into them” (:179).

Wanneer die implementering van die kleingroepbediening te vroegtydig op die afkondigings geplaas word, te veel groepe te gou begin word, nie beplan word vir sukses nie, en nie genoeg tyd toelaat om vir die opleiding en toerusting van leiers nie, is dit `n hindernis vir die sukses van die kleingroepbediening.

Die hele bediening het groter kans op sukses en om vir jare `n betekenisvolle bydrae in die bediening van die plaaslike gemeente te lewer, indien die implementering daarvan in fases plaasvind.

a) Die Modellerings-fase

Die harde grondwerk vir die vaslegging van die kleingroepbediening binne die plaaslike gemeente begin by hierdie fase.

In hierdie fase is dit belangrik dat die senior leierskap, veral die leraars, sal begin om een of meer kleingroepe te lei. Hierdie kleingroepe moet gevul wees met ander potensiële leiers, maar ook mense wat nog nooit 'n gesonde, lewenskragtige, lewens-veranderende kleingroep ervaar het nie. Lidmate wat al 'n negatiewe ervaring van 'n kleingroep gehad het, behoort ook hier betrek te word.

Almal wat in hierdie model-groep inskakel is nie noodwendig potensiële leiers van 'n groep nie, maar belangrike sleutel persone in die gemeente wanneer daar oor die voortgang en implementering van die kleingroepbediening besluit moet word.

Hierdie is seker die belangrikste geleentheid vir die leraar en senior leierskap van 'n gemeente om die model, visie, voordele en waardes wat hulle gevestig wil sien binne die kleingroepbediening, aan die deelnemers van hierdie groep oor te dra. Dit is onder ander dinge soos:

- missionêre gerigtheid (die oop stoel);
- in diens opleiding van assistent-leiers;
- uitreiking na nog-nie-gelowiges;
- die hantering van onvermydelike, noodsaaklike konflik;
- die geboorte van 'n nuwe groep;
- viering van spesiale geleenthede (soos onder andere prestasie van groeplede of kinders);
- pret geleenthede;
- 'n verskeidenheid tydens samekomste;
- dien saam en
- reik saam uit na buite.

Die groeplede moet bewus wees van die feit dat dit 'n begin, 'n eksperimenteringsfase is. Daarom gaan daar geëksperimenteer word, risiko's

geneem word, terugvoeringsgeleentheid wees en ook aanpassings gemaak word.

’n Wonderlike geleentheid word deur hierdie fase gebied vir ’n kerkraad en die senior leierskap in ’n plaaslike gemeente om die groei- en veranderingsgeleentheid aan te gryp. Tydens hierdie fases kan misverstande oor wat ’n kleingroep is, uit die weg geruim word.

b) Die Turbo-fase

Die turbo-groep is ’n model-groep wat gevul is net met potensiële leiers, eintlik is almal in hierdie groep assistent-leiers. Die doel van so ’n turbo-groep is om die kleingroepbediening vinniger af te skop in die gemeente met ’n klomp potensiële leiers wat in groepwerk opgelei word. Hierdie opleiding geskied deur dit prakties saam met ’n leier, wat daarin toegerus is, te ervaar.

Hierdie groepe is ook goed om die hele proses te verhaas, want al is daar is ’n groot behoefte aan kleingroepe, moet daar met versigtigheid daarmee omgegaan word sodat **leier-ontwikkeling** nie afgeskeep word nie.

Die gevolg van hierdie groep behoort te wees dat daar verskeie groepe hieruit gebore sal word. Dit is wel so dat nie alle potensiële leiers wat in so ’n turbo-groep inskakel noodwendig goeie groepleiers sal wees nie. Die leraar of persoon wat hierdie groep begin, moet die geleentheid gebruik om hierdie potensiële leiers na die beste van sy/haar vermoë te ontwikkel en om hulle die nodige praktiese ervaring te gee. Hierdie ervaring sal hulle in staat stel om groepe met onderskeiding te lei. Wanneer hierdie proses te haastig afgehandel word, dan kan daar groot probleme in ’n gemeente ontstaan, veral sodra hierdie leiers op hulle eie begin om ’n groep te lei.

Hierdie begin fases van 'n kleingroepbediening is baie belangrik aangesien dit die sinvolle, langdurige en suksesvolle implementering daarvan verseker. Daar is mense wat in die verlede seergekry het, en mense kan in die toekoms ook seerkry, deur 'n leier wat nie goed opgelei is nie. Dit sal veral gebeur wanneer die leier buite die toegelate grense van 'n kleingroep leier beweeg en dink dit is 'n terapie groep, of hy het al die antwoorde (op 'n outokratiese manier), wat al die oplossings bied vir mense se probleme.

c) Die Eksperimenterings-Fase

Tydens die eksperimenterings-fase weet almal wat in groepe inskakel dat hulle in groepe is, met leiers wat aan die begin van hulle kleingroepbediening is, en dat almal saam eksperimenteer.

Die vorige twee fases is ook eksperimenterings-fases, maar die verskil lê in die leierskap. Die leiers wat in die eerste twee groepe opgelei is, word nou gebruik om die nuwe groepe te lei in hierdie volgende fase.

Die leiers tydens hierdie fases moet nog steeds die waardes van die kleingroepbediening oordra, sodat dit wat deel van 'n gebalanseerde kleingroep byeenkoms is duidelik oorgedra word aan al die groepe. Leiers moet met hulle groepe veral die vyf doelwitte van enige kleingroep behandel sodat elkeen daarvolgens doelwitte vir hulle eie groep bepaal. Eksperimentele leiers moet ook bewus wees van die feit dat daar in elke groep potensiële leiers is, wat hulle moet identifiseer, ontwikkel en tot verdere opleiding aanmoedig.

d) Die Begin-fase

Sodra die eerste fases afgehandel is, het `n gemeente eintlik maar net die fondasie gelê om die kleingroepbediening te begin en verder op te bou. Nou is die tyd om die kleingroepbediening `n bietjie wyer oop te stel, maar nog dit beteken nie dat dit aan almal oop gestel word nie. Donahue (1996:181) sê: “A premature announcement inviting everyone to join a small group is not a good idea.”

Hoekom is dit nie `n goeie idee nie?

Die hele kleingroepbediening se struktuur sal nou nog nie in plek wees nie, en daar sal ook nog nie genoeg groepe en veral leiers wees om almal wat in `n groep wil inskakel te akkommodeer nie. Groepe groei net indien daar geestelike volwasse en bekwame leiers beskikbaar is om die groepe te lei.

Tydens hierdie fase word die uitdagings na kleingroepe nog mondelings oorgedra deur die leiers en assistent-leiers (wat by die turbo-groep, of in `n loods-groep ingeskakel het) wat self verantwoordelik is om lede te werf om in hulle groepe in te skakel. Hierdie span (leier en assistent-leier) moet saam ten minste vier mense werf om `n groep te begin.

Die leierskapsopleidingsproses, en hoe dit hanteer sal word, moet in plek wees voordat hierdie fase van die grond af kom. Dit is die plek waar leiers en assistent-leiers van hierdie groepe voortdurende opleiding sal ontvang wat hulle in staat sal stel om hulle groepe met bekwaamheid en onderskeiding te lei. Indien hierdie proses nie in plek is nie, en die leiers se voortdurende opleiding en toerusting aan toeval oorgelaat word, is die hele bediening gedoem tot mislukking.

e) Publieke-Fase

Indien die vorige fases suksesvol voltooi is, en daar `n struktuur en klimaat van leierstoerusting is, dan is die bediening in die gemeente gereed om openbaar gemaak te word. Gemeentelede wat op hierdie stadium nog nie in een van die eksperimentele groepe ingeskakel het nie, sal wel teen hierdie tyd op een of ander manier al daarvan gehoor het.

Die kleingroepbediening leierskap moet van die volgende seker maak:

- Is daar genoeg “oop stoele” in die bestaande groepe om nuwe lede te akkommodeer?
- Is daar `n omgee stelsel in plek vir kleingroep leiers en assistent-leiers waar hulle voortdurende ondersteuning kan ervaar saam met `n leier van leiers? “Remember.... you need one coach for every five small groups” (Donahue 1996:182).
- Is jy voorbereid om nuwe leiers te identifiseer tussen die nuwe lede? Daar is baie goeie leiers wat traag is om na vore te kom, of wat selfs dink dat hulle nie goed genoeg is om `n kleingroep te lei nie. Iemand moet hulle identifiseer en aanmoedig om hulle potensiaal te ontwikkel.
- Wat kan `n gemeente doen ten spyte van al die voorbereiding indien dit tydens hierdie fase duidelik word dat daar te veel mense na vore gekom het om in bestaande en nuwe kleingroepe te akkommodeer? Die gemeente kan gebruik maak van `n klassituasie, waar `n Bybelstudie, of toerustings kursus gebruik word. In hierdie groot groep word die betrokkenes nog steeds die geleentheid gebied om koinonia in `n kleiner groep te ervaar. Hieruit kan ook leiers geïdentifiseer word, wat na hierdie kursus verby is, begin met `n kleingroep/e vanuit die aanwesiges.
- Is die senior leierskap en die gemeente bereid om die prys te betaal? Die gemeente sal nooit weer dieselfde wees nie en die fokus van gemeentewees sal oorskuif na `n verhoudings gerigte bediening in plaas van program gebaseerd. Verally is dit belangrik dat die hele **senior leierskapspan eensgesind** sal wees ten opsigte van hierdie bediening, anders kan dit `n negatiewe boodskap uitdra na potensiele lede.

Evaluering met die leiers van eksperimentele groepe is baie belangrik, en daar

moet op 'n gereelde basis saam met die kleingroepbediening se leiers saamgekom word om te evalueer en te beplan. Terugvoer word nie alleenlik deur die groepleiers gedoen nie, maar ook deur die groeplede.

5.4.5.3 Wat is die oorhoofse doel en doelwitte van die kleingroepbediening in hierdie gemeente?

a) Oorhoofse doel vir die kleingroepbediening

Die waarom vraag van die kleingroepbediening binne die plaaslike gemeente bly ontsettend belangrik.

Juis wanneer die Bybelse basis van die kleingroepbediening verstaan word, en watter tipe mense bereik moet word deur die groepe, sal die visie, die oorhoofse doel vir die kleingroepbediening binne elke plaaslike gemeente duidelik word.

Die kerk is en behoort 'n gemeenskap van gelowiges te wees wat koinonia beleef met God en met mekaar.

I want the church to be a safe place where we envision what His Spirit is up to in our lives and discover the wisdom to release the power to move us from where we are to where we could be (Kallam 2003:36).

In die gemeente as geheel word dit wat in die aanhaling geïmpliseer word, nie sommer maar net gerealiseer nie. Die kleingroepbediening kan hierin 'n geweldige rol speel wanneer dit juis as deel van die oorhoofse doel van die kleingroepbediening gesien word.

Daar is iets misterieus aan koinonia, veral ook in die skop van iets wat reeds bestaan as gevolg van 'n God ingeskape behoefte.

In die oorhoofse doel van die kleingroepbediening sal die persoon/e wat die hele bediening beplan, ingedagte moet hou wat gerealiseer wil word deur die hele bediening. Waarna word gestreef? Wat moet gebeur?

Die hele bediening behoort daarna te streef om die plaaslike gemeenskap van gelowiges te begelei, nie om koinonia te skep nie, want dit bestaan reeds in elke gemeente, maar om koinonia aan te moedig, ruimte te skep en te ervaar op `n vlak dieper as wat in die meeste gemeentes ervaar word. Koinonia is daar, maar is ook nog nie wat dit behoort te wees nie.

b) Doelwitte vir die kleingroepbediening

Die oplewing wat daar is in die gebruikmaking van kleingroepe in die plaaslike gemeente, het verreikende implikasies vir die bediening in die plaaslike gemeente. Die realisering van die vyf doelwitte van die kerk wat in Hoofstuk 4 bespreek is, vind die beste plaas deur middel van kleingroepe.

Die omskrywing van hierdie vyf doelwitte (evangelisasie, aanbidding, koinonia, dissipelskap en diens) kan met `n verskeidenheid van woorde gedoen word, maar dit is diep gewortel in die Bybel en in die teologie. Hierdie bly die **ononderhandelbare** doel vir die bestaan van die kerk van die Here Jesus Christus.

Die kleingroepbediening kan `n positiewe bydrae maak in die realisering van die vyf doelwitte wat in hoofstuk 4 bespreek is. Die doelwitte van gebalanseerde gemeenteweese is ook die doelwitte van `n gebalanseerde kleingroep.

Donahue (1996:82) bespreek vier komponente of doelwitte van `n kleingroepbediening binne die plaaslike gemeente. Die doelwitte is volgens

hom: om lief te hê, om te leer, om te dien, en om uit te reik (vrye vertaling).

Hierdie studie sluit aanbidding in as die vyfde doelwit.

’n Kleingroepbediening is meer as net om aan die behoefte aan koinonia in ’n gemeente te beantwoord. Indien dit as al rede gesien word vir ’n kleingroepbediening, sal dit ’n verarming wees van dit wat moontlik is om deur die kleingroepbediening te bereik.

Die volgende doelwitte word algemeen gesien as die doelwitte waaraan die bediening in ’n plaaslike gemeente behoort te voldoen:

i) Vyf doelstellings van enige kleingroepbediening

1) Die bou van koinonia

- Wat het julle groep gedoen om julle saamwees in Christus (koinonia) te bevorder?
- Hoe het julle koinonia gebou buite die normale groep tyd?
- In watter mate het julle koinonia met ander groepe en die res van die gemeente gesoek en hoe het julle dit gerealiseer?

2) Aanbidding

- Watter maniere gebruik julle om julle aanbidding van God te verryk?
- Hoe is julle gebedsgeleenthede ingerig en bevorder?

3) Leer God se Woord vir vandag se lewe

- Hoe het julle die afgelope tyd geestelike groei bevorder in julle kleingroep?
- Watter Bybelstudie materiaal/boeke gebruik die groep?
- Watter ander kursusse het van jou groeplede deurloop wat hulle aangemoedig het op die pad na geestelike volwassenheid?

4) Sending en Uitreik

- Hoe word die “oop stoel” kreatief gebruik in jou groep?
- Watter pogings het julle aangewend om doelbewus aan die Groot Opdrag gehoorsaam te wees?
- Hoe bevorder julle groep vriendskap met die nog-nie-gelowiges?
- Hoe verhoed julle dat julle `n geslote groep raak wat aan “koinonitis” lei?
- Hoe skakel julle as groep in by die gemeente se missionêre betrokkenheid?
- Hoe moedig julle as groep die gemeente aan vir meer missionêre betrokkenheid?

5) Diensbaarheid

- In watter mate is julle groep diensbaar in julle plaaslike gemeente?
- Wat beplan julle op die terrein van diens in die volgende maand/e?

Indien die totale kleingroepbediening van die gemeente onder die vergrootglas beskou word, sal dit duidelik wees dat al die doelwitte in die verskillende groepe gedek word.

Kleingroepe streef dus na balans in al vyf die doelwitte wat God het vir die gemeente.

5.4.5.4 Watter tipe groepe sal gebruik word?

Met die vyf doelwitte van enige kleingroepbediening in gedagte is dit logies dat daar van verskillende groepe gepraat kan word soos onder andere:

- omgeegroepe;
- diensgroepe;
- aanbiddingsgroepe;
- evangelisasie- en sendinggroepe/getuienisgroepe;
- dissipelskapsgroepe en
- Bybelstudiegroepe.

Skematies kan dit as volg saamgestel word soos wat Donahue (1996:28) dit sien:

a) Vyf Hoof Tipes Groepe

Groepe	Dissipelskap	Koinonia	Diens	Soeker	Ondersteuning
Lede	Gelowiges wat `n gestruktureerde Dissipelskap/evangelisasie proses soek	Gelowiges en nie-gelowiges.	Gelowiges en nie-gelowiges	Hoofsaaklik nie-gelowiges.	Gelowiges en nie-gelowiges.
Kurrikulum	`n Vaste kurrikulum	Leiers werk saam met "coaches"	Leiers werk saam met "coaches"	Bepaal deur vrae van die groeplede.	Bepaal deur bedieningsleiers.
Oop Stoel	Nuwe lede is eers welkom wanneer `n nuwe kurrikulum behandel word.	Dit word gereeld gebruik om nuwe lede by te voeg.	Dit word gereeld gebruik om nuwe lede by te voeg.	Hier is altyd `n oop stoel.	Primêr gebruik om nuwe groepe te begin.
Klem	Ontwikkel geestelike dissipline, memoriseer die Woord en evangeliseer en dissipel ander.	Bou koinonia en nooi nuwe lede.	Voltooi take en nooi nuwe lede.	Lei mense na Christus en dissipel nuwe bekeerlinge.	Om lede te ondersteun soos wat hulle worstel met persoonlike krisis.
Vermeerdering	Nuwe groepe word gevorm deur nuwe leiers (`n vorige assistent-leier).	Groepe groei en nuwe groepe ontstaan na 25-36 byeenkomste.	Groepe groei en ontstaan op verskillende tye afhangende van die taak.	Assistent-leiers begin nuwe soeker groepe of nuwe-gelowige groepe.	Assistent-leiers word opgelei om nuwe groepe te begin.
Duur	18-24 maande	Hou aan om te groei en te vermeerder.	Hou aan om te groei en te vermeerder.	Gemiddelde lengte is ongeveer een jaar.	Verskil van persoonlike behoeftes en die doel van die groep.

Die begin van enige kleingroepbediening behoort gepaard te gaan met 'n fokus **op 'n meer eenvormige groep stelsel** waar die verskeidenheid van groepe nie te groot is nie. Meeste gemeentes kan begin om op omgee (koinonia groepe) te konsentreer en soos die kleingroepbediening uitbrei en leierskap ontwikkel kan die behoefte aan ander tipes groepe ook ontstaan.

Die ligging van 'n gemeente speel ook 'n rol, veral in die tipe mense wat bereik word en die manier waarop die kleingroepbediening ingerig sal word. 'n Gemeente wat klem lê op die bereiking van alkoholiste, dwelmverslaafdes en ander mense met spesiale probleme, kan spesifiek klem lê op ondersteuningsgroepe. Die platteland met sy uitgestrektheid sal anders lyk as die stad met sy opeenhoping van mense.

5.4.5.5 Hoe gaan die opleiding van leiers gedoen word?

Hierdie vraag en 5.4.5.6 sal spesifiek in punt 5.5ev van hierdie hoofstuk hanteer word.

5.4.5.6 Watter tipe toerekening sal van die leiers vereis word?

5.4.5.7 Hoe sal hierdie groepe met mense gevul word?

Hierdie vraag is basies tot die sukses van die hele kleingroepbediening, want mense gaan net na groepe waar daar aan hulle behoeftes voldoen word. Dit mag gebeur dat die leierskap kan besluit op Bybelstudie groepe en dit ook

uitvoer. Dan mag dit blyk dat die lidmate se grootste en eerste behoefte dalk ondersteuning en omgee is.

Die behoeftes van mense in die gemeente sal ontleed moet word deur `n vraelys wat elke gemeente volgens plaaslike behoefte kan opstel. Groepe word nie oornag met mense gevul wat self na vore kom en aanbied om in `n groep te wees nie. Die vraelys se inhoud behoort bepaal te word volgens die vyf doelwitte wat elke kleingroep behoort te hê.

5.4.5.8 Hoe sal die groei van hierdie bediening verseker word?

Indien groei nie plaasvind nie, kan `n groep en die kleingroepbediening nie voortgaan nie. Elke groep het `n lewenssiklus en indien daar nie gedurigdeur vernuwing is nie, sal die groep en die kleingroepbediening stagneer en uitsterf. Dit is `n vernuwing wat ook plaasvind wanneer daar nuwe lede bykom, want hulle bring `n nuwe dimensie en visie na `n ou groep wat dalk al ietwat stagneer het.

Daarom is dit sinvol dat groepe voortdurend die doelwitte saam met die leiers hersien. Dit geld ook vir die kleingroepbediening in totaliteit.

Dit is veral belangrik wanneer `n groep te groot raak om sinvol te funksioneer, dat die groep sal begin dink om te verdeel, anders kan daar nie werklik verdieping en kommunikasie in die groep wees nie.

Dit word `n groot krisis indien groepe hulle nie vroegtydig, vanaf die begin van die ontstaan van die groep, voorberei word, en selfs ook `n verbintenis maak, om wel `n nuwe groep te begin sodra die bestaande groep te groot groei.

5.4.5.9 Hoe gaan die unieke potensiaal van hierdie bediening met potensiele leiers en lede gekommunikeer word?

Kommunikasie in enige bediening en gemeente is onontbeerlik, veral in die **vestiging en voortgang** van die implementering van die kleingroepbediening. Dit behoort te lei tot die opstel van 'n dokument, wat die filosofie van bediening, die visie en Bybelse grondslag van die groepe insluit. Hierdie dokument word gebruik in die kommunisering en bemarking van die voordele en waardes van die kleingroepbediening vir elke lidmaat en nog-nie-gelowige in die omtrek van die gemeente.

Gedurige terugvoer oor die kleingroepe is onlosmaaklik deel van die sukses van die bediening. Tydens ereediens geleenthede is dit die ideale tyd om terugvoer te gee deur gebruik te maak van getuienisse van lede van die groepe.

Die kommunikasie behoort ook te verhoed dat die bediening as 'n eksklusiewe bediening vir "geestelik volwassenes" beskou word. Daar moet nooit die indruk gewek word dat diegene wat wel inskakel meer geestelik volwasse is as diegene wat nog nie die stap geneem het nie.

Die kommunikasie met die gemeente moet wel deeglik klem lê daarop dat niemand eintlik sonder 'n groep kan wees nie. Jy kan daarvoor of daarteen, maar nie daarsonder wees nie, veral in die druk waaronder huwelike-, verhoudings en gesinne in die algemeen verkeer.

5.5 'N SUKSESVOLLE KLEINGROEPBEDIENING EN LEIERSKAP IS INTERAFHANKLIK

Die volgende stelling word gemaak:

Leierskap en die ontwikkeling daarvan is die hartaar vir `n suksesvolle implementering en ook van die voortgang van die kleingroepbediening binne die plaaslike gemeente.

Leierskap is eintlik nie net die hartaar van `n suksesvolle kleingroepbediening nie, maar ook die hartaar van die sukses van `n gemeente se bestaan.

Leierskap is nie belangriker as die rol van die Heilige Gees en gebed in die kleingroepbediening nie. Daardie is ***die fondament van leierskap***, en daarsonder is leierskap niks werd nie. Die rol van die Heilige Gees en gebed ***word ten sterkste onderstreep***.

5.5.1 Die Kleingroepbediening vereis dat Leierskap- en die ontwikkeling daarvan `n prioriteit is

Leierskap as sodanig, die ontwikkeling daarvan en ook die opleiding van leiers, is iets wat nie die nodige erkenning en plek kry binne die plaaslike gemeente nie. Daar kan selfs sover gegaan word as om te noem dat dit nie die nodige plek kry binne die opleiding van Bedienaars van die Woord nie.

Turning fully devoted followers into fully developed leaders is both difficult and rewarding. It is difficult because it requires focus, energy, and persistence. Leadership development will never cry out, "This must have your undivided attention today" (Donahue 1996:14)!

In die bediening binne die plaaslike gemeente is daar vele ander eise wat aandag vra van die leraar, soos onder andere preek voorbereiding, vergaderings, bou projekte, pastorale versorging/huisbesoek, onderhoude, begrafnisse, huwelike en ook werk in die breër kerklike verband van Ring, Sinode en Algemene Sinode. Is daar tyd vir opleiding van gekwalifiseerde,

opgeleide geestelike volwasse leiers? “...but leadership development can always wait until.... In other words, never” (Donahue 1996:14).

Die kleingroep en die kleingroepbediening binne die plaaslike gemeente gedy wanneer bekwame, geestelik volwasse leiers geïdentifiseer, ontwikkel en opgelei word om hulle geloofsgemeenskappe (die kleingroep) as deel van `n gebalanseerde plaaslike gemeente, te dien en te lei, **om sodoende uit te reik na dié wat Christus nodig het.**

Burger en Simpson (1996:29-30) sluit hierby aan wanneer hulle getuig:

Leiers - die deurslaggewende menslike faktor... Sonder leiers wat werklik `n visie het vir hulle werk en wat glo dat die Here hulle wil en kan gebruik, sal ons nie ver kom nie. As ons egter hierdie leiers het, gaan daar *min dinge wees wat ons keer om geseënde groepe te hê* (eie kursivering).

Leiers binne die kleingroepbediening moet mense begelei om te ontdek dat Christus hulle lief het en aanvaar. Hulle moet hierdie aanvaarding aanvaar en in versoening met God lewe (McLaren 2001:130). Hierdie God met Wie ons in versoening lewe het aan ons elkeen die bediening van versoening toevertrou (vgl 2 Kor 5:19), en ons, as individue, maar ook saam as span in die kleingroepbediening, is verantwoordelik om die versoeningsboodskap uit te dra (m.a.w. missionêr gerig te lewe).

Die plaaslike gemeente kan nie sonder die bediening van leierskapsontwikkeling nie, veral soos wat dit ontwikkel word in die kleingroepbediening. Die kerk van Jesus Christus kan nie werklik funksioneer sonder bekwame, getroue en gewillige leiers nie.

Die kleingroep skep `n positiewe klimaat waar leiers geïdentifiseer, gemotiveer en ook opgelei word. Hierdie nuut ontdekte leiers, raak nie net binne kleingroep verband betrokke en maak `n verskil nie, maar speel `n rol ook in die totale bediening van die gemeente, in die gemeenskap en in die wêreld.

Binne gemeenteverband kan hierdie potensiële leiers, wat reeds in diens opleiding binne die kleingroep ervaar het, verder opgelei, toegerus en uitgestuur word.

Indien leierskap dan die hartaar van `n suksesvolle kleingroepbediening en ook plaaslike gemeente is, kan die vraag gevra word:

5.5.2 Wat is leierskap?

Leierskap is so oud soos die bestaan van die mens. Leierskap is eintlik ouer as die bestaan van die mens. Iemand moes leiding neem toe die aarde geskep is en die mens daarmee saam. Leierskap is ewig, geen begin of einde, soos God, want God Drie-Enig is **die** "Leier" na Wie almal behoort op te sien. Die Leier wat na almal in die wêreld omsien en wil omsien op `n persoonlike- en interpersoonlike verhoudings vlak.

Dit sou moontlik wees om `n hele verhandeling net oor die verskillende definisies van wat leierskap nou eintlik is, te gee. Is jy gebore met leierskaps kwaliteite? Ontwikkel jy dit? Is dit net uit en uit `n gawe van die Heilige Gees? Is ons almal nie maar in `n meerdere of mindere mate leiers nie?

Hersey, Blanchard and Johnson (1996:91) sê: "A review of other writers reveals that most management writers agree that leadership is ***the process of influencing*** (eie kursivering) the activities of an individual or a group in efforts

toward goal achievement in a given situation.”

Leierskap het ten doel om mense te neem van waar hulle is, na die plek waar hulle moet wees. `n Plek wat hulle nie noodwendig op hulle eie stoom sou bereik nie.

Daarom kan die bogenoemde definisie verkort word deur saam met Maxwell (1993a:1) te sê: “...I have come to this conclusion: *Leadership is influence.*”

5.5.2.1 Leierskap is nie gelyk aan `n persoon se posisie nie

Die persoon se vermoë om `n sekere posisie in die samelewing te behaal, maak nie van hom `n leier nie. In die geval van `n leraar verseker ses jaar (sewe) van studie, die beroeping na `n gemeente, die bevestiging daarin, nie leierskap nie. Leierskap is volgens bogenoemde definisies nie afhanklik van posisie of status nie.

Indien leierskap in posisie en in status gegrond is, veroorsaak dit twee algemene probleme: “Those who possess the ‘status’ of a leader often experience the frustration of a few followers, and those who lack the proper titles may not see themselves as leaders and therefore don’t develop their leadership skills” (Maxwell 1993a:2).

Hierdie bogenoemde gevare laat `n leierskapsvakuüm ontstaan, wanneer daar leiers is, op grond van hulle posisie, maar wat nie regtig leiers is nie. Aan die ander kant is daar leiers wat wel leiers is, maar wat dit nie erken, raaksien en ontwikkel nie. Hulle dink hulle is nie leiers nie aangesien hulle nie die posisie

en aansien in die samelewing het nie.

5.5.2.2 Wie kwalifiseer dan as leiers?

Leiers is diegene wat die vermoë **ontwikkel het** en daarom **in staat is om volgelinge** te kry. Hierdie vermoë is soms self onbewustelik aan die gang in `n persoon se lewe. Dit vra iemand anders om dit in sy/haar lewe raak te sien.

In enige situasie waar iemand besig is om `n ander persoon of `n groep te beïnvloed, is leierskap besig om plaas te vind, “...whether activities are centered on a business, educational institution, political organization, or family” (Hersey, Blanchard and Johnson 1996:91).

Wanneer enige individu probeer om `n ander persoon te beïnvloed, is daardie individu `n potensiële leier. Die persoon wat subjek van beïnvloeding is, is `n potensiële volgeling “...no matter whether that person is the boss, a colleague (associate), a subordinate, a friend, a relative, or a group” (Hersey, Blanchard and Johnson:91).

Hierdie twee bogenoemde definisies wat op dieselfde neerkom veronderstel dus `n verhouding van `n leier en `n volgeling. Die verhouding tussen hierdie leier en volgeling is nie noodwendig die verhouding wat daar in `n hiërargiese struktuur veronderstel word van baas teenoor `n werker nie. Die verhouding is ook nie daar op grond van `n “meerdere” posisie nie.

Daar is mense in posisies, in die kerk heelwat predikante, ouderlinge, diakens en ander bedieningsleiers, wat geensins leiers is nie, en ook nie die vaardighede daartoe besit nie, maar nog steeds in die posisie van leierskap verkeer. Dit veroorsaak baie frustrasie, vir die leraars en leiers self, maar ook

vir die gemeente.

Behoort dit nie anders in die kerk te wees nie? Is leiers wat beïnvloed, as dit dan die definisie is wat vir leierskap in die algemeen aanvaar word, werklik nodig in die kerk van Christus? Kan leierskap in die kerk vergelyk word met leierskap in die wêreld en wêreldse organisasies? Is dit nie gevaarlik om in die kerk leiers te hê wat beïnvloed nie?

5.5.2.3 Watter tipe leiers wil die kerk gebruik en ontwikkel?

Die twee definisies wat in paragraaf 5.5.2 gebruik is maak dit altwee duidelik dat leierskap **invloed** is. `n Leier is dus iemand wat `n ander individue of groep beïnvloed om `n sekere doel na te jaag.

Die probleem ontstaan natuurlik dat hierdie beïnvloeding ook negatief betekenis kan wees in die lewens van mense, die gemeenskap en die wêreld. Indien die beïnvloeding van leiers in die twintigste eeu nagevors sal word, is dit ooglopend dat daar baie leiers was wat die definisie van leierskap toekom, maar wat individue, groepe en lande sodanig beïnvloed het dat dit `n negatiewe impak op die hele wêreld gehad het. Dink maar aan die volgende: Stalin, Hitler, Mao, Idi Amin & Saddam Hussein. Dit is om maar net `n paar uit te lig wat geweldige invloed uitgeoefen het, of dit nou positief of negatief is.

“Leierskap is invloed,” dit kan daartoe lei dat hierdie invloed misbruik word en mense dan “leierskap as invloed” afskiet. Die invloed wat bogenoemde leiers gehad het, hang nie noodwendig alleenlik van hulle leierskaps vaardighede af nie, maar ook van tegnieke waarvan hulle gebruik maak om vrees by hulle volgelinge in te boesem.

Negatiewe invloed is definitief nie 'n teken van Bybelse leierskap nie. Bybelse leierskap is egter niks anders nie as invloed in die lewe van individue en groepe. Hierdie invloed moet egter beter omskrywe word, want Bybelse leierskap kan ook misbruik word vir eie gewin. Veral in 'n gemeente opset, of as kleingroep leier, is dit moontlik om met verkeerde motiewe te lei.

Daarom is dit nodig dat leierskap in die lig van die Woord gedefinieer en geëvalueer word.

a) Leierskap en die lig wat die Woord daarop laat val

Daar is nie 'n teks wat 'n presiese beskrywing van Bybelse Missionêre Leierskap gee nie. Dit is ook nie nodig om tydens hierdie definiëring Bibliologies te wees nie. Daar kan, tog in die Lig van die Woord, duidelike riglyne gegee word. Hierdie riglyne kan lei tot 'n definiëring van Bybelse Leierskap wat **gebalanseerd, geïntegreerd** en **missionêr** is.

In die definiëring van Bybelse Leierskap kan die sekulêre definisie van leierskap ("Leierskap is invloed") in gedagte gehou word. Dit bly een van die sinvolste definisies van leierskap. Die definisie as sodanig is nie negatief nie. Dit is wat die leiers maak met hulle invloed.

In aansluiting by die sekulêre definisie gee Van Engen (1991:165) die volgende definisie van leierskap binne 'n missionêre plaaslike gemeente:

Leadership is a corporate event. The people of God move forward in mission in the world as they live out their vision of God's call and will for them, stimulated by a number of leader-catalysts, and mobilized by the Holy Spirit in response to what God is doing in their midst and in their context of mission in the world.

Hierdie definisie definieer leierskap nie as `n struktuur of as interpersoonlike dinamiek nie, maar primêr as `n **gemeenskaplike missionêre gebeure**, totaal anders as die gewone introvertiese beskrywing van leierskap. Die klem val op die gemeenskaplike interpersoonlike verhouding tussen leiers en volgelinge en lei tot `n doelbewuste beweging van God se mense na “...mission in the world” (Van Engen 1991:165).

Leierskap is primêr deel van die **bemagtigende aktiwiteit** van die Heilige Gees, wanneer die geloofsgemeenskap sekere lede toelaat “...to act as leader-catalysts, inspiring it toward greater exercise of a whole range of spiritual gifts distributed throughout the members” (Van Engen 1991:165).

Icenogle (1994:165) sluit hierby aan wanneer hy sê elke leier van `n groep moet weet: “...there are things that only the Spirit can lead a group to accomplish and individual members to understand. Such ultimate leadership influence is primarily a spiritual reality, not just a matter of good modeling, great training and perfect planning.”

Wanneer leierskap nie net as `n menslike aktiwiteit gesien word nie, maar primêr `n werking van die Heilige Gees, neem dit groot druk weg van leierskap in die gemeente. Die leierskap weet dan hulle is nie primêr verantwoordelik vir die lewensverandering van mense nie.

Die werking van die Gees en die keuse wat God gemaak het, om mense in Sy diens te gebruik, noodsaak hulle betrokkenheid by die mense in hulle groep. Die mens kan dus nie sy verantwoordelikheid as leier ontduik wanneer hy die roeping daartoe ontvang nie.

Die lig wat die Woord bied, wys telkens daarop dat wanneer God beplan om iets te doen, dan begin Hy deur `n leier te roep, `n leier wat nie altyd in die oë van die wêreld leiers eienskappe toon nie. God begin met hierdie individue om sodoende ander individue en groepe positief met die evangelie boodskap te beïnvloed (“Leierskap is invloed”). Alreeds by die roeping van Noag, Abraham, Moses, Dawid & Nehemia word dit ervaar. Hulle is uitstekende voorbeelde vanuit die Ou Testament van God wat individue roep, hulle toerus met Sy Gees (die Heilige Gees is primêr verantwoordelik vir die oortuiging tot verandering in menselewens), en hulle uitstuur om betrokke te raak in menselewens, gelowiges en nog-nie-gelowiges.

Die Nuwe Testament begin met Johannes die Doper, sy geboorte, roeping en toerusting met die Gees. `n Duideliker voorbeeld van God se keuse en manier van werk word gevind in Sy Seun wat Hy stuur. Die werking van die Heilige Gees speel ook hier `n kenmerkende rol. Die uitstorting van die Gees dui die begin aan van Sy openbare bediening.

Jesus die volmaakte voorbeeld van God se wyse van handel, kies Sy twaalf dissipels uit, rus hulle toe, leef saam met hulle. Hy laat hulle dan wag op die uitstorting van Sy Gees, sodat hulle vir die taak toegerus kan wees wat hy aan hulle opgelê het.

Die bogenoemde maak dit duidelik: God se keuse is om die visie wat Hy vir die wêreld het, te laat posvat by een persoon, wat bewus raak van die roeping van God en die toerustende werking van die Heilige Gees vir die taak wat op hande is.

Indien al die bogenoemde in ag geneem word, kan die volgende definisie gewaag word:

God kies, roep en rus die leiers toe deur die Heilige Gees om mense te beïnvloed, deur tot diens van hulle te wees, sodat hulle Sy doel vir die lewe raak sal ontdek en uitleef om sodoende `n ewigheids verskil in die lewens van mense in God se wêreld te maak.

b) Kenmerke van hierdie Bybelse leierskap

i) Dienskneg leierskap

Jesus se dissipels het die sekulêre vorm van leierskap nagejaag toe Jakobus en Johannes duidelik Jesus se bedoeling misverstaan het deur te vra: “...Wanneer U as koning heers, laat ons dan langs U sit, die een aan u regterhand en die ander een aan u linkerhand” (Mark 10:37).

Hulle wou `n hiërargiese sisteem van leierskap daargestel het, selfs onder die twaalf dissipels. Die versoek bied vir Jesus die geleentheid om die bedoeling van leierskap in die Koninkryk van God te verduidelik sodat daar geen misverstand moontlik sal wees nie.

Leierskap in die koninkryk van God is gekoppel aan die begeerte om te dien en diensbaar te wees. **Leierskap in die Koninkryk van God is nie Heerskap nie maar Dienaarskap**, en dit is `n onontbeerlike kwaliteit wat nodig is in kleingroep leierskap. Sodoende sal die gesindheid na al die fasette van die gemeente se leierskap deursuur.

Elke groep staan voor die versoeking om `n koning aan te stel, of om `n koning toe te laat. In elke groep (soos duidelik ook in Jesus se groep van twaalf) is daar lede wat voor die versoeking te staan kom om **koning en heer** te wees en

is “...being seduced into an abuse of the first and second commandments” (Icenogle 1994:79).

Die boodskap moet in elke groep en aan elke groepleier gedurigdeur weerklink dat leierskap nie heerskap is nie. Die groep behoort gereeld die keuse te maak teen die behoefte om `n koning en `n heer in die groep te verwelkom wat besluite neem en handel namens die groep.

“Every group has to ask itself the question, Who or what is lord of our group” (Icenogle 1994:80)? Die Bybelse antwoord op hierdie vraag aan die groep en groepleier, is dat God ons deur Sy Seun geroep het om te bestaan met die oog daarop om ander in die Koninkryk *in te dien*.

Van Engen (1991:168) werp as volg lig op die bogenoemde: “The leader serves other leaders to help them serve the membership, in order that *they in turn may be able to serve the world* (eie kursivering en beklemtoning).”

Die mees belangrike groep persone in die hele diensproses, is nie die leier nie, nie die groeplede of gemeentelede nie, *maar die wêreld, die nog-nie-gelowige*. Die kerk van die Here Jesus Christus misluk in die algemeen wanneer die kerk nie regtig daarby uitkom om die wêreld te dien nie, dit wat Jesus in die Woord van ons eis nie.

Jesus se idee is iets radikaal teen dit waarvoor wêreldse leierskap staan, en wat daagliks in die kerk van die Here Jesus gebeur. Woorde soos “diens” en “slaafskap” is nie deel van die sekulêre kultuur van die dag nie. Die kerk neem nie die boodskap ten volle ter harte en leef dit prakties uit nie ten opsigte van iets wat die kerk al lankal van weet - en dit is diensbaarheid.

Die leier in die kerk, en in die kleingroep as fabriek van toekomstige gemeenteleiers, moet die dienaar van almal wees. “When leaders rule rather than serve they loose their right to lead” (Van Engen 1991:170).

Die begeerte “...to serve others must be stronger than the desire to lead - so that leadership becomes a means of serving” (Shawchuck & Heuser 1993:35).

Elke leier behoort te weet dat altwee die begeertes in die lewe aanwesig is - die begeerte **om te lei** sowel as die begeerte **om te dien**. Die klem moet egter daarop lê om dienskneg-leier te wees, wat lei deur te dien en dien deur te lei.

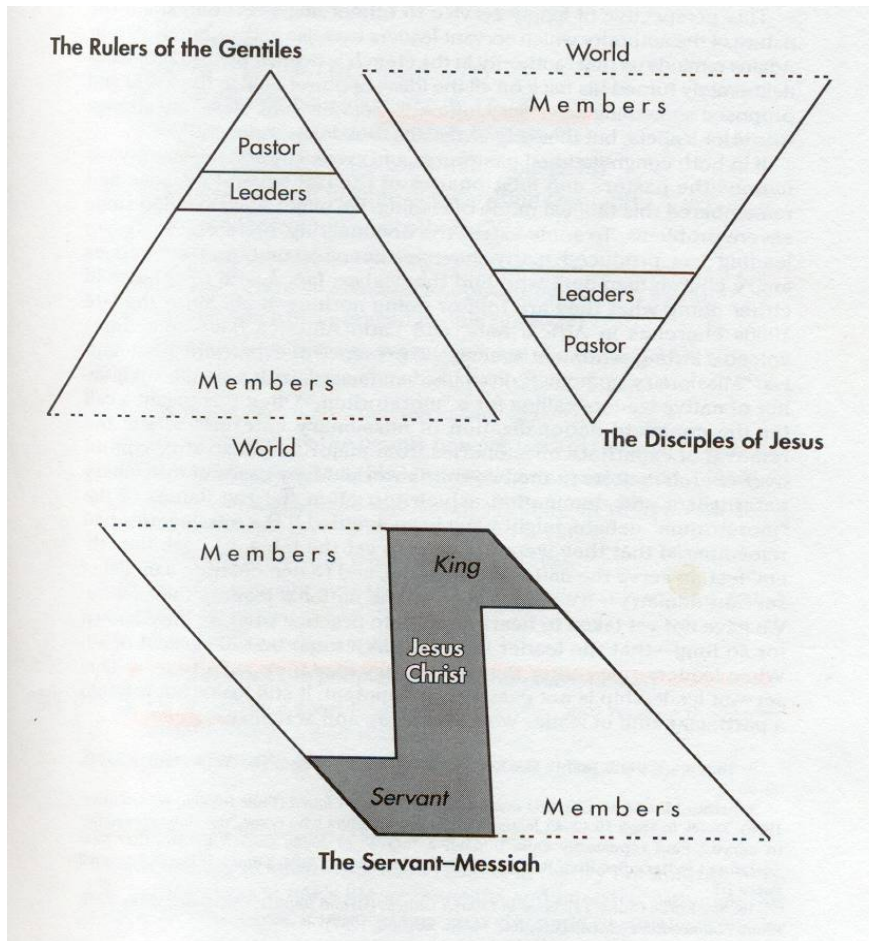
Die leier kan dus nie anders wees as om te lei met die doel om tot diens te wees van die diepste behoeftes en nood van sy gemeenskap nie. Die keuse om `n dienskneg leier te wees binne die materialistiese en magsugtige gemeenskap is moeilik. Hierdie soort leierskap bots teen die waardes van leierskap ter wille van die posisie. Tog is dit onontbeerlik vir die kleingroep leier en leier in die gemeente in die algemeen.

Binne die omskrywing van dienskneg-leierskap is daar dus ruimte vir `n leier om te lei, om voor te loop, om die pad aan te wys, om `n visie vir die bediening van die groep te hê.

Dit bly iets anders as die tradisionele hiërgiesse struktuur, `n van bo na onder struktuur waar al die opdragte en idees vanuit die leierskap kom. In hierdie struktuur is die mees belangrike persoon die een wat die opdragte gee en die lede wat die opdragte uitvoer. Die wêreld en die behoeftes daarvan is nie in die prentjie nie, behalwe in die mate wat die leier daaroor beheer uitoefen.

Van Engen (1991:169) gee dit grafies weer met wat hy noem: “Three Concepts

of Leadership.” Die **eerste** noem hy “The Rulers of the Gentiles, die **tweede** “The Disciples of Jesus” en die **derde** “The Servant-Messiah.”

Die **eerste voorstelling**, dienskneg leierskap, is reeds bespreek.

Die **tweede voorstelling** is net die teendeel van die eerste. Die prentjie is duidelik, die leiers in gemeente verband (leraars) dien die ander leiers, wat die lidmate dien om **sodoende die wêreld te dien**, die nog-nie-gelowiges.

Indien die eerste twee grafiese voorstellings met Jesus se lewe en leierskap vergelyk word “...we begin to realize that the model Jesus left his disciples actually includes both perspectives” (Van Engen 1991:168).

Jesus is die Koning wat op die donkie ry, die Koning wat aan die kruis hang en wat ook gehoorsaamheid vereis van sy volgelinge, die dissipels. Hy is ook die lydende Verlosser, die Messias. Hy verpersoonlik beide die dienskneg, maar ook die heerser gestalte. “He rules the universe through sacrifice” (Van Engen 1991:168) en diens.

Die bogenoemde is die essensie van die boodskap wat Paulus vanuit Filippense 2 wil uitlig. Dit is die boodskap dat Jesus, die Seun van God, Sy troon gelos het om die lewe van `n mens aan te neem, `n dienskneg gestalte tot in Sy dood, “sodat in die Naam van Jesus elkeen wat in die hemel en op die aarde en onder die aarde is, die knie sou buig, en elke tong sou erken” ‘Jesus Christus is die Here!’ tot eer van God die Vader” (Fil 2:10-11).

This is all one process in which *diakonia* becomes, in and of itself, a *kingly ministry* (eie kursivering). Jesus Christ is both at the top of the pyramid and at the base of the pyramid (Van Engen 1991:170).

Hy is die Een wat nou aan die regterhand van die Vader is, maar ook nog steeds “Immanuel God, God met ons.”

Die perspektief wat in die verduideliking hierbo gegee is, help leiers in die kerk om die aard en outoriteit van dienskneg-leierskap te verstaan.

Implikasies vir die kleingroepbediening

- Kleingroep leierskap is dienskneg leierskap. Die klem val op die leier wat die ander lede van die groep dien aangesien Hy in diens van die Groot Dienaar (Jesus Christus) is.
- Die kleingroep leier dien die ander potensiële leiers wat op hulle beurt

mekaar dien om sodoende in die gemeente, gemeenskap, maar ook die wyer wêreld diensbaar te wees.

- Die kleingroep leier, as dienskneg leier, bring die groep altyd weer terug, indien die groep dwaal, om die fokus te plaas op Jesus Christus wat die middelpunt van enige gesonde groepslewe is. Die groep moet hulleself gereeld afvra: “Wie is die Here van ons groep?”
- Kleingroep leiers as dienskneg leiers help die groep om tot die besef te kom dat in hulle doel van bestaan, hulle behoeftes nie die belangrikste is nie, maar die behoeftes van die nog-nie-gelowiges.
- Die kleingroep leiers bring die groep tot die besef dat diens `n **koninklike** bediening is.

ii) Bybelse leierskap vermenigvuldig die bediening in die lewe van ander

Daar is **ontsettende potensiaal** in die lewe van die Bybelse leiers in die wêreld indien dit ten volle benut word. Die oortuiging word gehuldig dat die oorgrote meerderheid van leraars wat in die bediening staan, ernstig is met hulle bediening, dat hulle deur middel van hulle bediening aan God gehoorsaam wil wees en Sy gemeente en die wêreld dien.

Die gevaar bestaan tog dat leraars vir jare getrou, met ywer en oorgawe hulle werk in `n plaaslike gemeente doen, sonder dat daar die nodige vrug op hulle arbeid is. Dit is nie dat daar geen vrug is nie. Die vrug op die arbeid kan ook nie altyd hier op aarde bereken word nie.

Al sou dit vir enige leraar moontlik wees om vier en twintig uur van die dag, sewe dae per week vir twaalf maande `n jaar te werk, sal sodanige leraar nog steeds nie so effektief wees as wat hy wel kan wees nie.

Waar lê die oplossing dan? Die oplossing lê nie daarin om harder te werk, beter te preek, meer huisbesoek en pastorale versorging te doen nie. Die

oplossing lê ook nie altyd daarin om meer of beter te bid nie (alhoewel die noodsaaklikheid daarvan nie onderskat moet word nie). Deel van die oplossing vir die leraar en ander leiers in die bediening lê in die vermenigvuldiging van jou lewe in die lewe van ander. “The leader sees the big picture, but he needs other leaders to help make his mental picture a reality” (Maxwell 1995:2)

Die meeste leiers het volgelingen wat saam met hulle werk en dien. Die volgelingen is nodig. Die belangrikste wat misgekyk word, is dat die leier homself moet omring deur ander leiers wat saam met hom/haar die visie van die bediening in die plaaslike gemeente help dra en uitdra. `n Leraar moet homself gereeld die volgende vraag afvra: “Indien ek nou sal weggaan, sal my bediening voortgaan, of platval?”

Elke leier sal goed doen deur Jesus se voorbeeld na te volg: Jesus was oortuig dat die werk wat Hy begin het, sou voortgaan in die lewe van sy dissipels. Hy was meer by hulle betrokke as by die groot skares wat om Sy aandag gevra het. Juis in Sy betrokkenheid by hulle, om Sy bediening in hulle lewe voort te sit, het Hy sy dissipels (opvolgers) op drie maniere ontwikkel.

- Hy was by hulle betrokke met voortdurende mentorskap.
- Hy het dit wat hulle moes doen voortdurend geëvalueer.
- Hy het hoë verwagtings van sy dissipels gehad, veral dat hulle bediening sou vrug dra.

Die dissipels se taak was om op dieselfde wyse die volgende geslag leiers voor te berei, deur hulle lewe te vermenigvuldig in die lewe van ander. “The key to surrounding yourself with other leaders is to find the best people you can, then develop them into the best leaders they can be” (Maxwell 1995:3)

Jesus het dit nooit ten doel gehad om alles te doen vir die skares mense wat

Hom gevolg het nie. Hy het geweet dit is maklik om die skares te trek, want hulle volgelingskap is nie altyd vir die regte redes nie, maar vir die tydelike bevrediging wat Hy kon bied (vgl Joh 6:26).

Jesus se doel met Sy dissipels was **om die beweging wat hy begin** het (die kerk, die plaaslike gemeente) te kon voortsit in hulle lewe.

The signs of outstanding leadership appear primarily among the followers. Are the followers reaching their potential? Are they learning? Serving? Do they achieve the required results? Do they change with grace? Manage conflict (De Pree 1989:12) ?

Met Sy weggaan kon Jesus die vrae in die vorige paragraaf antwoord. Die dissipels was nie net volgelinge nie, maar toegerus deur 'n Meester om leiding te neem in Sy afwesigheid.

Hierdie is vrae wat elke leraar en leier in 'n gemeente moet kan antwoord. Indien dit positief beantwoord kan word, is die bediening in die plaaslike gemeente nie afhanklik van die leraar/s nie. Sodoende is daar talle leiers wat besig is om hulle Godgegewe roeping na te jaag en hulle potensiaal te bereik.

Leiers in die plaaslike gemeente kan dus nie anders as om verantwoordelikheid te aanvaar vir die huidige behoefte aan en toekomstige leierskap in die gemeente nie. Hulle is verantwoordelik om leiers te identifiseer, te ontwikkel, vir hulle om te gee en te versorg.

Maxwell (1995:6) sluit daarby aan wanneer hy sê:

The strength of any organization is a direct result of the strength of its leaders. Weak leaders equal weak organizations. Strong

leaders equal strong organizations. Everything ***rises and falls on leadership*** (eie kursivering).

Daar kan nie van sukses in `n leraar se bediening sprake wees, indien daar nie opvolgers is wat kan voortgaan met die bediening nie. “The more people you develop, the greater the extent of your dreams” (Maxwell 1993a:113). Paulus moedig juis Timoteus aan in 2 Timoteus 2:2:

Wat jy my voor baie getuies hoor verkondig het, moet jy toevertrou aan betroubare manne wat bekwaam sal wees om dit ook aan ander te leer.

Implikasies vir die kleingroepbediening

- Effektiewe kleingroep leiers besef dat `n suksesvolle kleingroepbediening afhanklik is van leiers en daarom is hulle begeerte en visie om dienskneg leiers na die voorbeeld van Jesus Christus te ontwikkel.
- Effektiewe kleingroep leiers gee ander potensiële leiers die ruimte om leiding te neem tydens byeenkomste, ruimte om foute te maak en dan weer te probeer.
- Effektiewe kleingroep leiers besef dat hulle hul droom (om mense tot volwassenheid in Jesus Christus te bring), gerealiseer word deur meer en meer leiers te ontwikkel.
- Effektiewe kleingroep leiers aanvaar verantwoordelikheid vir die ontwikkeling van toekomstige leiers, nie net van die kleingroepbediening nie, maar ook op ander terreine van `n gebalanseerde missionêre plaaslike gemeente.

iii) Bybelse leierskap bepaal prioriteite

Die lewe en bediening van Jesus het daaruit bestaan om strategiese prioriteite daar te stel en om dit te hou en na te volg. Toe Hy gesê het “....Volg My, en laat die dooies hulle eie dooies begrawe” (Matt 8:22), is Jesus se doel daarmee om aan mense te bevestig om nie toe te laat dat hulle hul fokus van die mees

belangrike doel verloor nie. Noodsituasies kan die aandag aftrek van dit wat werklik belangrik is en prioriteit behoort te wees.

Jesus was suksesvol in die hantering van dit wat sy aandag kon aftrek en wanneer Hy sê: “Nee, beywer julle allereers vir die koninkryk van God en vir die wil van God, dan sal Hy julle ook al hierdie dinge gee” (Matt 6:33). Dit som Sy boodskap, maar ook Sy lewenswyse op.

Petrus beseft nie hy is eintlik maar net `n instrument in die hand van die duiwel nie, wanneer hy Jesus berispe en `n stelling maak oor Jesus se dood “....Dit sal beslis nie met U gebeur nie” (Matt 16:22). Uit Jesus se antwoord in vers drie en twintig is dit duidelik - Hy weet wat Sy prioriteite is en Hy sal nie toelaat dat iets, of iemand Hom daarvan weer hou nie (Matt 16:23), “....omdat dit nie my wil is wat ek nastrewe nie, maar die wil van Hom wat My gestuur het” (Joh 5:30).

Wanneer Jesus dan aan die einde van Sy lewe uitroep “....Dit is volbring” (Joh 19:30), dan is dit `n getuienis van Sy lewe. Hy het Sy skedule behou en nooit Sy agenda uit die oog verloor nie. Hy het geweet wat Sy prioriteite was en het nie toegelaat dat die nood Hom weglei vir dit waarvoor Hy gekom het nie.

Covey (1989:151) sluit hierby aan wanneer hy sê dat daar “urgent” en “important” sake is waaraan `n leier en enige ander persoon aandag moet gee. Dan sê hy verder:

We *react* to urgent matters. Important matters that are not urgent require more initiative, more proactivity. We must *act* to seize opportunity, to make things happen....if we don't have a clear idea of what is important, of the results we desire in our lives (bediening – eie invoeging), we are easily diverted into responding to the urgent.

Indien die leier nie self `n duidelike onderskeiding kan maak tussen dit wat belangrik is en dit wat dringend is nie, kan hy nie ander lei om dieselfde te doen nie. Shawchuck & Heuser (1993:87) gebruik “The Time Management Matrix” van Covey waar hulle die verskil tussen dit wat dringend en dit wat belangrik is behandel (aangepas vir geestelike leierskap). Indien die verskillende kwadrante in oënskou geneem word, kan Kwadrant II uitgelig word as die naaste aan Jesus en Bybelse leierskap, dit is die kwadrant wat hulle in elk geval voorhou vir iemand wat sy lewe inrig volgens strategiese prioriteite.

Die klem van leierskap volgens Kwadrant II lê op die volgende terreine:

- Die bou van verhoudings tussen die pastorale leierskap, en gewone (“lay”) leiers;
- Beplanningstyd en tyd vir evaluering en refleksie;
- Voortgaande toerusting/opleiding;
- `n Sabbat.

Die sake wat aandag geniet in hierdie kwadrant, is alles sake wat in die lewe van Jesus Christus aandag geniet het en dit is werklik strategiese prioriteite vir enige leier. Die sake wat in bogenoemde paragraaf genoem is van kardinale belang vir die effektiwiteit van `n leier binne die plaaslike gemeente, aangesien dit handel oor die bou van sinvolle verhoudings, om die nodige tyd af te staan om persoonlike evaluering te doen, om belangrike sake te deurdink, om na jouself om te sien, en om tyd met God te spandeer.

Wat kan belangriker wees as hierdie sake?

Implikasies vir die kleingroepbediening

- Kleingroep leiers help groeplede om te fokus op dit wat werklik belangrik is – Dit is om hulle te begelei om die volgende vraag daagliks te beantwoord: **Nie** “wat is die prioriteite van my lewe nie”, maar “**Wie** is die prioriteit van my lewe?”
- Juis daarom word Jesus se lewe deur die kleingroep leier voorgehou as die Volmaakte Voorbeeld om na te volg. Hy het geweet wat Sy prioriteite was.
- Die kleingroepleier wat prioriteitsgerig is:
 - help sy groep om positiewe verhoudings tussen mekaar, ander groepe, lidmate wat nog nie inskakel by groepe nie, met die senior leierskap in die gemeente, maar ook met die nog-nie-gelowiges te bou;
 - help groeplede om te beplan en oor hulle prioriteite en lewe na te dink;
 - moedig groeplede aan vir voortdurende toerusting;
 - moedig groeplede aan om tye van stilte in hulle lewens in te bou.

5.5.3 Karaktertrekke van suksesvolle leierskap

Stanley & Clinton (1992:215) het na baie navorsing oor verskillende leiers wat hulle bestudeer het, diegene wat die leiersrol met sukses voltooi het, en diegene wat die leiersrol nie suksesvol voltooi het nie, agtergekom dat dié wat wel suksesvol was, almal die volgende gemeenskaplike karaktertrekke gedeel het:

1. They had perspective which enabled them to focus.
2. They enjoyed intimacy with Christ and experienced repeated times of inner renewal.
3. They were disciplined in important areas of life.
4. They maintained a positive learning attitude all their lives.
5. They had a network of meaningful relationships and several

important mentors during their lifetime.

Die bogenoemde sluit aan by die **kwalifikasies van enige kleingroepleier** volgens McBride (1995:111): Leiers moet volgens hom “Faithful (reliable and consistent), Available (willing and with adequate time) and Teachable (eager to learn)” wees.

5.5.4 Effektiewe Kleingroep Leierskap

Die paragraaf oor leierskap word samevattend afgesluit met die volgende opmerkinge oor effektiewe kleingroep leierskap:

’n Effektiewe Kleingroep Leier...

5.5.4.1 Handhaaf ’n persoonlike verhouding met Jesus Christus

- ’n Persoonlike verhouding met Jesus Christus
- Modelleer die liefde van Christus
- Modelleer die krag van God in die alledaagse lewe

Voordat jy ander bestuur moet jy eers jouself kan bestuur.

’n Effektiewe Kleingroep Leier het...

5.5.4.2 Die vermoë om mense vir Christus te beïnvloed.

Christelike kleingroep leiers erken egter dat hierdie vermoë God-gegewe is en moet daarom met groot omsigtigheid en verantwoordelikheid beoefen word.

Hierdie leierskap is dus:

- onder die outoriteit van Christus;
- onder die outoriteit van sy kerkleiers.

ˆn Effektiewe Kleingroep Leier...

5.5.4.3 Is verbind tot persoonlike groei

Effektiewe kleingroep leiers gebruik die geleentede wat die kerk bied ten opsigte van:

- Opleiding vir nuwe leiers;
- Kleingroepbediening leiers konferensies;
- Voortgaande kleingroep leiers byeenkomste en opleiding;
- Opleidings geleentede wat deur die plaaslike Sinode of opleidings instansies aangebied word.

ˆn Effektiewe Kleingroep Leier...

5.5.4.4 Lewe onder die beherende invloed van die Heilige Gees

Die Heilige Gees...

- Stel ons instaat om die waarheid te onderskei (Joh 14:26; 15:26)
- Bewerk die vrug van die Gees in ons (Gal 5:22 vv)
- Voorsien ons met sekere geestelike gawes vir die bediening (Rom. 12, 1 Kor. 12).

Dit sal nogal tot jou voordeel wees indien jy een van die volgende gawes het:

- Lerende gawes;
- Leierskap gawe ;
- Administrasie;
- Bemoediging.

Die groot voordeel van die kleingroep is die verskeidenheid van geestelike gawes teenwoordig. Die rol van die effektiewe kleingroep leier is om op so `n wyse te lei en te organiseer dat **ALLE GELOWIGES** aanmoedig en die geleentheid gebied word om hulle gawes te ontdek en te gebruik.

`n Effektiewe Kleingroep Leier...

5.5.4.5 Bereken die koste van sy verbintenis en is gewillig om die prys te betaal

Die effektiewe kleingroep leier is bereid om die volgende vrae te vra:

- Het ek die **geestelike volwassenheid** om `n kleingroep te lei?
- Het ek die **vermoë** om `n kleingroep te lei?
- Sal ek **my verbind** om tyd opsy te sit om...
 - vir elke byeenkoms voor te berei?
 - elke byeenkoms by te woon?
 - die leierskaps byeenkomste by te woon?
- Is my **eggenoot gewillig** om saam met my die verbintenis te maak?

5.5.5 Motiewe vir Kleingroep Leierskap

5.5.5.1 Die regte motiewe

- a) Om God te verheerlik;
- b) Om vrugte te dra;
- c) Om wag te hou (herderskap) oor andere;
- d) om `n voorbeeld te wees;
- e) Om jou gawes te gebruik om ander te dien;
- f) Om God se boodskap van versoening oor te dra.

5.5.5.2 Verkeerde motiewe

- a) Self-verheerliking;
- b) Om belangrik te voel;
- c) Aangesien iemand druk op jou geplaas het;
- d) Onbelyde sonde

5.6 JESUS, DIE TWAALF DISSIPLES, EN DIE KLEINGROEPBEDIENING - 'N PATROON OM NA TE VOLG

Iemand het die vraag gevra: “Waarom moet ons in `n kleingroep inskakel?” Die antwoord uit die gehoor: “Jesus did it why innovate” (outeur onbekend). Die twaalf dissipels het saam met Jesus beweeg, hom dopgehou, na Hom geluister, Hom bevraagteken, met Hom geredeneer en ook nagevolg.

Hieruit het daar inligting na vore gekom wat van waarde is vir elke groep wat na Jesus ontstaan het en wat nog sal ontstaan. Dit is sleutel elemente vir elke groep wat “in die Naam van Jesus” (Icenogle 1994:205) bymekaar kom. Die dissipelskap patroon van Jesus met die Twaalf is die fundamentele dissipelskapsmodel vir elke groep wat *in Jesus se Naam* vergader.

Gemeentes en leraars wat hierdie patroon van Jesus in oënskou neem en dit bestudeer voordat kleingroepe as deel van die bediening geïmplementeer word, kan verseker word van `n sinvolle kleingroepbediening.

Icenogle (1994:203-212) noem die volgende tien sleutel kenmerke van Jesus se saamwees met Sy dissipels, wat `n patroon is om na te volg:

- (1) Die sentraliteit van Jesus in die groep.
- (2) Heterogene aard en kultuur van die groep.
- (3) Die uitnodiging aan die groep tot `n bediening en sending.
- (4) Die deel van lewensruimte met die groep.
- (5) Die groep as `n positiewe gemeenskap vir ander.
- (6) Die groep as `n bolwerk teen die strukture/sisteme van die wêreld.
- (7) Die groep as uitnodiging vir gesonde seksualiteit.
- (8) Die groep as nuwe en ewige familie
- (9) Die groep as nuwe model vir die bemagtiging van mense.
- (10) Die groep as mislukte en herstelde mensheid (eie vertaling).

In die volgende paragrawe word hierdie punte saamgevat en ook bespreek:

5.6.1 Jesus – die middelpunt van alles wat in `n groep gebeur

Jesus het die twaalf geroep om Hom te volg (Mark 1:17). Deur dit te doen moes die twaalf fokus op die sentraliteit van Jesus se verhouding met die Vader. Elke groep, wat as `n Christelike groep bekend staan “...must be formed with Jesus, and Abba God through the Spirit as center of community” (Icenogle 1994:203).

Jesus alleen maak `n kleingroep van dissipels en later apostels moontlik. Sonder Jesus is potensiële vergaderings van die volk van God en `n lewende verhouding met Sy Vader nie moontlik nie (Joh 14:6).

Juis die feit dat Hy die middelpunt van die groep is, **vereis** ook die heterogene aard en kultuur van `n groep. Alhoewel `n groep die keuse tot vrye assosiasie het en nie meer geografies gebonde soos met die ou wyk stelsel is nie, beteken dit nie dat die groep net bestaan uit enersdenkendes nie. Indien dit so was, sou konflik nie deel van `n groep se lewe gewees het nie.

Elke persoon bring sy eie persoonlikheid en persoonlike kultuur na die groep. Daarom sê Icenogle (1994:204): “Any common values in the small group except Jesus are of secondary importance and can become idolatrous blocks to the centrality of Jesus as the common bond.”

Jesus se eie groep dissipels is `n duidelike voorbeeld van `n verskeidenheid van persoonlikhede met Hom as die samebindende faktor.

Die apartheids verlede waarvan die NG Kerk in Suider Afrika met alle eerlikheid probeer omdraai, maak hierdie najaag van eenheid (Jesus as saambindende faktor) in `n verskeidenheid van kulture en omstandighede moeilik. Alhoewel dit moeilik is, is dit nie onmoontlik nie, want wat moeilik is, mag nie as die Alfa en Omega van groepswerk voorgehou word nie. Juis die groep, waar Jesus die

samebindende faktor is, mag nie toelaat dat verskeidenheid lei tot verdeeldheid nie.

5.6.2 Missionêre bemiddeling van die kleingroepbediening

Jesus se roeping van die twaalf dissipels deur Jesus was van die begin af *’n uitnodiging tot diens en sending*. Die twaalf dissipels was vanaf die begin van hulle verhouding met Jesus geroep om missionêr gerig, en met *’n* bediening in die wêreld besig te wees. Wanneer hulle Jesus gevolg het, het hulle Hom in Sy bediening en ook in Sy sending gevolg.

’n Kleingroep is nie in Christus as hulle nie in *’n* bediening en sending is nie. Indien die kleingroepbediening net na binne gerig bly, heerlike koinonia ervaar word, het dit geensins sy doel in die plaaslike gemeente bereik nie, veral wanneer ons die definisie van die kleingroepbediening wat in hierdie hoofstuk reeds bespreek is, in gedagte hou.

In Hoofstuk 4 is die saak uitgemaak dat die gemeente nie anders kan as om *’n* missionêre gemeente te wees nie, *’n* instrument waardeur God die wêreld wil bereik. Die kleingroepbediening is onwillekeurig deel van hierdie missionêre gemeente wees.

Daar is gemeentes en voorstanders van kleingroepe wat totaal en al op hulle eie funksioneer as huiskerk, selgemeentes of doodgewoon somer net onafhanklike groepe. Die standpunt van hierdie studie word duidelik in die definisie weergegee en is alreeds deeglik beredeneer, en dit is dat die kleingroep deel van *’n* gebalanseerde gemeente is.

Die kleingroepbediening moet dus *missionêre gemeentewees komplementeer* deur die voertuig te wees hoe lidmate missionêr betrokke raak. Wanneer die gemeente *’n* kommissie het wat verantwoordelik is om die

gemeente missionêr te motiveer, is die gevolg dat die kommissie op die ou end die enigste is wat daarby betrokke is.

Die fundamentele doel van die hele kleingroepbediening is:

Lewensverandering! Lewensverandering met `n spesifieke gerigtheid en dit kan so saamgevat word: Om groeplede binne `n missionêre plaaslike gemeente te help om te groei tot geestelike volwassenheid (om soos Jesus te wees), deur God lief te hê, diensbaar te wees, die Goeie Nuus uit te dra en `n bydra te maak deur die gee van hulleself en alles tot hulle beskikking.

Getting together just to have sweet fellowship is no good....A group is where we are loved and forgiven and encouraged and affirmed and **set forth into the world** (eie kursivering). We have spelled out three kinds of mission very clearly: ministry, evangelism and prophecy (Larson 1994:19).

“Ministry” - Christen-tot-Christen. Almal is bedienaars “...we unbind our brothers and sisters, listening, caring and loving” (19). Hierdeur bedien ons mekaar met die Godgewe gawes wat ons ontvang het.

“Evangelism” - Christen na nie- of nog-nie-gelowige. Hier word iemand op `n persoonlike wyse aan `n Persoon bekend gestel. Dit kan oorkant die straat of selfs aan die anderkant van die wêreld wees.

“Prophecy” - spreek namens God oor/teen die sondige strukture van die wêreld. Elke lidmaat is geroepe om `n profeet te wees in die omgewing waar hy/sy werk, skoolgaan, ontspan, inkopies doen ens. “We are to be God’s creative agent in that situation, letting the Spirit of God say through us, ‘This isn’t good enough; we can do better. Here’s a new way....’”(19).

Die kleingroep is die plek waar mense aanmoedig word om meer belang te stel in:

- ❑ “...Helping than being helped.
- ❑in loving than being loved.
- ❑in giving than in getting” (Callahan 1983:9).

Die kleingroep is dus die plek wat mense help om weg te beweeg van die self (sekularisme) na ander (om soos Jesus te wees). `n Missionêre gerigtheid beteken nie noodwendig dat mense aangemoedig moet word om gedurigdeur oor hulle geloof te praat nie en om ander voortdurend te probeer oortuig dat hulle verlore, op pad hel toe is en dat hulle die verlossing wat daar in Jesus Christus is, nodig het.

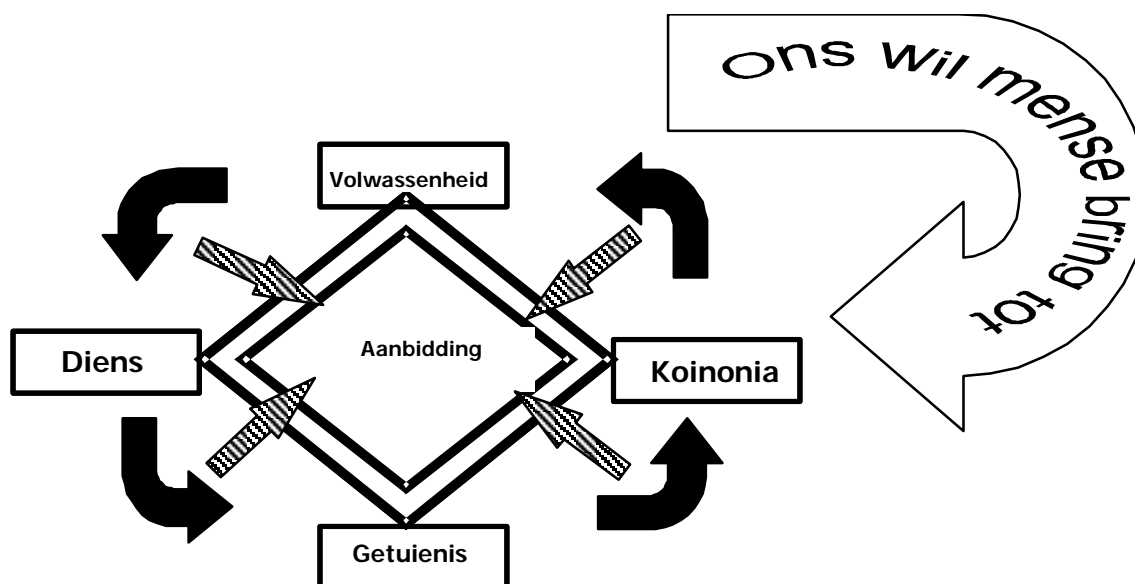
Dit is alles waar, maar daar is iets wat belangriker is, en wat die kleingroep `n uitstekende voertuig maak om te realiseer en dit is: Die kleingroep, om regtig missionêr gerig te wees moet mense help om te groei na wat Dale Carnegie (1936:65) mense aanmoedig om te doen en wat `n tydlose waarheid is: ***“Become genuinely interested in other people”*** (eie kursivering).

Die gevaar lê daarin wanneer kleingroepe dink, om missionêr gerig te wees beteken uit en uit die bekering van mense. Mense ervaar Christene as mense wat net in my siel belang stel en nie in my as volkome mens nie. Groepe moet mekaar juis daarin help om regtig `n opregte belangstelling in mekaar te toon en mekaar ook aanmoedig om hierdie opregte belangstelling na buite uit te leef.

Adler (soos aangehaal in Carnegie 1936: 55) sê: “It is the individual who is not interested in his fellow men who has the greatest difficulties in life and provides the greatest injury to others. It is from among such individuals that all human failures spring.”

Indien `n kleingroep suksesvol wil wees, ook in hulle missionêre gerigtheid, en wil hê mense moet aangetrokke voel tot die boodskap wat hulle het, dan sal daar `n duidelike, daadwerklike en `n opregte belangstelling in die totale mens moet wees. Daarom is die volgende strategie nodig en belangrik:

5.6.3 `n Strategie om kleingroepe missionêr gerig te hou

(Aangepas uit Warren 1995:130)

Hierdie strategie, wat hierbo grafies voorgestel word, is daarop gemik om die nog-nie-gelowige te bring tot binne die gemeente deur middel van inskakeling by kleingroepe deur **koinonia** te ervaar; hulle te begelei tot geestelike **volwassenheid** (dissipelskap), wat nie sommer maar net gebeur nie); hulle te help om hulle **geestelike gawes** te ontdek (dit lei tot diensbaarheid binne die gemeente); hulle aan te moedig en te help **wêreld-Christene** te wees. (**getuienis** = wêreld-Christene). Dit alles moet elke keer lei **tot aanbidding van God**, veral wanneer ek deur hierdie hele proses God se doel en plan vir my lewe ontdek (**Aanbidding**).

Hierdie strategie behoort elke kleingroep leier ingedagte te hou wanneer hy/sy besig is om oor hulle kleingroep na te dink, te lei of vir hulle te bid. Dit stel `n strategie voor, wat `n voortgaande proses is, en nie net `n eenmalige of toevallige gebeure nie.

Die strategie se voortgang is afhanklik van nuwe lede wat by die groep gevoeg word,. Hierdie nuwe lede word doelbewus begelei om te groei tot geestelike volwassenheid, en sodoende tot `n getuienis-lewe.

Hierdie beweging en groei van mense is in die verlede te maklik aan toeval oorgelaat en die proses is nie doelbewus bestuur nie. Vir `n lidmaat, om `n getuie te wees, gebeur nie vanself nie, veral wanneer so `n persoon geen ondersteuning en positiewe kontrole ervaar nie. Elke kleingroep moet van die geboorte daarvan weet wat verwag word ten opsigte van hierdie hele strategie en om deel te wees van die missionêre bemiddeling in elke plaaslike gemeente.

Die strategie in die kleingroep is duidelik: bring mense in om koinonia te ervaar en om dan binne hierdie ondersteunings-gemeenskap, liefde, aanmoediging, toerusting en leiding te ontvang om te beweeg van `n onvolwasse Christusvolgeling na `n getuie van die Goeie Nuus.

Die meeste bekende evangelisasie kursusse moedig mense aan om in pare betrokke te wees by sodanige werk. Die kleingroep wat hierdie bogenoemde strategie najaag bied die veilige hawe waar mense saam met ander, getuienis van die lewens veranderende Boodskap waarin hulle glo, weer kan gee. Die kleingroep bied `n plek waar lede weekliks, twee-weekliks of selfs maandeliks terugvoering kan gee oor hulle vordering as getuies vir Christus in die wêreld. By sodanige byeenkoms ontvang hulle weer toerusting, aanmoediging (veral indien daar terugslae was), ondersteuning en gebed om die werk weer met ywer aan te pak.

Kan enige gemeente dit dan nog bekostig om te dink dat die kleingroepbediening nie belangrik is nie?

Gemeentes is meer onder die invloed van die sekularisme en gepaardgaande individualisme as wat hulle graag sou wou erken. Dit veroorsaak dat

gemeentes nie die volle krag tot hulle beskikking gebruik vir die uitdra van die wonderlike boodskap van verlossing nie. Die getuienis van die Woord en die voorbeeld van die Here Jesus Christus is oorweldigend ten gunste van 'n groter spanbenadering:

Twee vaar beter as een. Hulle inspanning kom tot iets. As die een val, kan die ander hom ophelp. Maar as een val wat alleen is, is daar niemand om hom op te help nie. As twee langs mekaar slaap, word hulle warm, maar hoe sal een wat alleen is, warm word? Een alleen kan oorweldig word, twee saam kan weerstand bied. 'n Driedubbele tou breek nie maklik nie. (Prediker 4:9-12)

In die navolg van Christus se bediening en sending

....the small group will encounter intimidating, frightening and disillusioning events and experiences....The events along the way are both binding and threatening to the group's life. The small group will always discover that their humanity together is inadequate to these confrontations and crises. But Jesus is more than adequate. Through confrontation with trouble, Jesus trains a group to come together, speak the truth in love to each other, and move on together as a more cohesive community (Icenogle 1995: 204).

Hoe kan kleingroepe beplan om missionêr betrokke te raak?

5.6.4 'n Beplanningstrategie vir missionêre betrokkenheid

'n Gemeente wat missionêr gerig is, sal ook hierdie boodskap duidelik aan die kleingroepbediening van die gemeente oordra. Groepe moet van die begin van hulle ontstaan weet dat hulle nie daar is ter wille van hulleself nie, maar om draers en verkondigers van die Goeie Nuus te wees.

Die **oop stoel** moet altyd deel van enige byeenkoms wees en kan elke keer gebruik word. Gebruik die oop stoel deur in voorbidding God te vertrou om

daardie stoel met iemand te vul. Indien die stoel gevul word, moet daar natuurlik outomaties nog `n stoel beskikbaar word. Dit hou aan totdat die groep verdeel en dan begin die groei weer van vooraf.

Die volgende strategie wat Icenogle (1996:377-378) voorhou kan sinvol gebruik word om enige groep te begelei tot `n bediening en sending:

Phase 1: Reflect Frequently

Phase II: Plan Patiently

Phase III: Act Carefully

Phase IV: Evaluate Quickly

5.6.4.1 Fase I: Voortdurende Reflektering

Leiers van kleingroepe moet in hul beplanning van die groep byeenkomste, gereeld tyd in hulle byeenkomste beplan waartydens hulle “gonssessies” kan hou oor moontlike bedienings- en missionêre projekte. Hierdie sessies kan aangehelp word met `n toer deur die gemeenskap, nie net in die formele behuising sektore nie, maar ook in die informele gebiede.

Skole en ouetehuse en ander gemeenskapsprojekte kan besoek word. Dit is nie nodig dat `n groep op die eerste die beste projek besluit en dan later agtergekom dit nie hulle roeping is nie.

Tydens die “gonssessies,” veral nà besoeke aan die gemeenskap, sal daar heelwat moontlikhede na vore kom, almal natuurlik prioriteite wat skreeu om hulp, finansies en aandag. Verskillende lede in die groep sal ook verskillende behoeftes op die hart dra, en dit wil voorhou as die belangrikste. Daarom is die volgende punt van geduldige beplanning so noodsaaklik om deeglik deur te voer.

5.6.4.2 Fase II: Geduldige Beplanning

’n Kleingroep is net ’n kleingroep binne die plaaslike gemeente en hul beplanning en uitvoer van missionêre projekte moet dit in ag neem. Planne wat te onrealisties is vir die grootte van ’n kleingroep met die ondersteunings bronne tot hulle beskikking, kan die lede verhinder om weer te probeer.

Die beplanning moet juis ook dit in ag neem waarby die gemeente reeds betrokke is, en daarby inskakel om dit te bevorder.

5.6.4.3 Fase III: Versigtige Handeling

Missionêre handeling, afhangende van die aard daarvan en manier hoe dit uitgevoer word (bv konfronterende gesprekke met nog-nie-gelowiges), kan ’n bedreiging inhou vir sommige groeplede.

Begin met missionêre uitreikings aksie wat nie te groot bedreiging vir groeplede inhou nie. Geleidelik word daar beweeg na geleenthede wat ’n groter risiko inhou.

5.6.4.4 Fase IV: Gereelde en vinnige evaluering

Die kleingroep leier moet daarvan seker maak dat daar na elke aksie ’n deeglike en vinnige evaluering is. Die evalueringsfase gaan weer oor in die reflekteringsfase en die hele proses begin weer van voor af.

Die hele groep wat betrokke was en is by die uitreikaksie moet saam die evaluering doen. Tyd is altyd `n belangrike faktor en so `n geleentheid moet ook nie afgejaag word nie. Elke groep kan van verskillende metodes gebruik maak om te evalueer, maar die volgende kan ingedagte gehou word:

- Getuienis geleentheid van wat hierdie aksie vir lede persoonlik beteken het.
- Wat kan ons volgende keer beter doen?
- Wat kan ons anders doen?
- Wat hoef ons nie weer te doen nie?
- Gebed om die hele geleentheid mee af te sluit.

5.6.5 Die bediening van gebed is onontbeerlik in die missionêre bemiddeling

Die bediening en sending van die kleingroep word gefokus en gevoed deur die dissipline van gebed. Gebed was die sentrale bediening van Jesus en ook die primêre bediening waartoe Hy die groep roep, om te leer, maar ook te beoefen. Doelbewuste gebed is nodig binne die kleingroep, anders sal daar nooit effektief geleer word om die Goeie Nuus te deel nie.

5.6.6 Die groep as `n alternatiewe lewenstyl teen die strukture van die wêreld

Die twaalf was geroep om `n lewe anders, maar tog tussen ander te lewe met Christus as die middelpunt. Die ander menslike gemeenskappe en kleingroepe "...are full of negative and abusive patterns" (Icenogle 1994:205). Jesus was die voorbeeld van `n stabiele gesonde leier wat `n gesonde gemeenskap ontwikkel het in die teenwoordigheid en te midde van ongesonde menslike sisteme en groeperings.

Die voorbeeld was nie net met die twaalf nie, maar ook in die verhouding met die vrou wat geen plek in daardie tyd in die openbare gemeenskap gehad het nie. Jesus het dus mense, beide die man en die vrou, aan `n nuwe lewenswyse voorgestel, `n model vir die wyer gemeenskap en dan vir die kleingroep van vandag, om na te volg. `n Plek wat `n uitnodiging was vir manne en vroue om saam te leef as God se nuwe en ewige familie.